

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

The PEOPLES VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 100 Claremont St., Toronto 3, Ontario
Authorized as Second Class mail, Post Office Department, Ottawa.

Kaina 10 ct

No. 1,343

PENKTADIENIS, BIRŽELIO (JUNE) 28, 1957, TORONTO, ONTARIO

M E T A I XXVI

Liaudies Balso Patriotai Gausiai Parėmė Jubiliejinį L. B. Pikniką

Torontiečių ir hamiltoniečių ruoštas jubiliejinis Liaudies Balso piknikas buvo žymiai pasekmingesnis, negu kad buvo tikėtasi. Ir žmonių buvo gana daug ir visi dalyvavusieji gausiai parėmė laikraštį. Piknike buvo ne tik torontiečiai ir hamiltoniečiai LB patriotai ir patriotės, bet ir iš toliau, kaip tai: Rochesterio, Londono, West Lorne, Hespeler, Windsor, Brantford, Tillsonburg ir kitur. Sunku visus išvardinti. Nebuvo galimybių su visais susitikti.

Didžiausiu įvykiu, be abejonės, buvo kontestas už jubiliejinio pikniko žvaigždę. Reikia pasakyti, kad šis kontestas buvo vienas iš intensyviausių LB piknikų istorijoje. Kontestantės, Mirna Skinulytė (hamiltonietė), Irene Antanavičiūtė ir Rožė Paužaitė (torontietės), kaip rodo blankos, jos ir jų talkininkai darbavosi labai gerai. Niekad kontestantės neaplinkė tiek daug rėmėjų, kaip šiomet. Ypač labai daug rėmėjų turėjo Rožė Paužaitė. Be abejonės, rėmėjai visus tris kontestantes gausiai parėmė. To pasėkoje kontestui užsibaigus pasirodė jos su dideliais skaičiais balsų. Irene Antanavičiūtė pridavė 34,468 balsus, Mirna Skinulytė 30,516 ir Rožė Paužaitė 30,224 balsus. Windsoriečiai taipgi dalyvavo šiame konteste, nors jų žvaigždės nebuvė, ir atsiuntė piknikui pasveikinimą su \$181.25.

Tokiu būdu, šiuo kontestu buvo sukelta \$1,133.33. Jubiliejinio pikniko žvaigždė išrinkta Irene Antanavičiūtė.

Antru iš svarbiųjų įvykių piknike buvo "garbės stalas". Toronto Lietuvių Moterų Klubo narės susidėjusios paruošė stalą, prie kurio buvo pasodinta nemažiau 70 asmenų vienu kartu. O pasukų buvo pakviesta ir pavaišinta dar daugiau. Ir ko ant to stalo nebuvo! Moterys tikrai sumušė savo rekordą su stalo paruošimu. Žinoma, kitaip ir negalėjo būti, nes tai buvo jubiliejinis piknikas.

Be stalo, buvo dar šaltų gėrimų, karštų šuniukų, su-

(Nukelta ant 12 pusl.)

Senas premjeras, L. St. Laurent, sveikina naują premjerą, John Diefenbaker. Taigi, liberalai ir konservatai pasikeičia rolėmis: konservatai užima valdžią, o liberalai pereina į opoziciją. Žmonėms iš to nėra naudos.

Senas premjeras, L. St. Laurent, sveikina naują premjerą, John Diefenbaker. Taigi, liberalai ir konservatai pasikeičia rolėmis: konservatai užima valdžią, o liberalai pereina į opoziciją. Žmonėms iš to nėra naudos.

Amerikiečiai Nori Sulaužyti Paliaubas

PEKING. — Kinija ir Šiaurės Korėja kaltina, kad Jungtinės Valstijos nori sulaužyti paliaubas. Kaip Šiaurinė Korėja, taip ir Kinija kovosiančios už išlaikymą paliaubų pakto celiybėje.

Jungtinės Valstijos, kaip žinia, šaukia, kad Šiaurės Korėja budavojanti militarines jėgas ir tokiu būdu lauzanti paliaubų sutartį. Jungtinės Valstijos ir Pietinė Korėja nori panaikinti paliaubų sutartį ir sutvirtinti Pietinės Korėjos jėgas. Amerikiečiai žada siųsti daugiau orlaivių, ypač ginkluotų atominiiais ginklais.

Kai kuriems stebėtojams išrodo, kad šis ėjimas turi ryšį su JT naujai iškeltu kaltinimu TSRS dėl Vengrijos. O bendrai, viskas turi ryšį su derybomis Londone dėl nusiginklavimo.

Išėjo į Streiką 5,500 Žuvininkų

VANCOUVER. — Išėjo į streiką 5,500 salmon žuvininkų, kadangi samdytojai atsisakė priimti unijos siūlomą minimum kainą už žuvis.

Apskaičiuojama, kad šis streikas palies viso 19,000 darbininkų, nes nesant užtektinai žuvis turės sustoti ir žmonės, kur žuvis konservuojama.

Žuvininkai per savo uniją reikalauja pakelti minimum kainą iki 7 centų už svarą. Samdytojai nenori pakelti iki tiek. Žuvininkai gauda salmoną su tinklais. Jie turi ir tinklais apsirūpinti ir kitomis priemonėmis. Jie negali išsiversti gaudami už žuvį tokią kainą, kokia yra mokama dabar.

NEW DELHI. — Indijos valdžia paskelbė, kad 11 indų studentų gavo stipendijas nuo Tarybų Sąjungos valdžios ir studijuos tarybiniuose universitetuose.

Pirmadienį, Liepos 1, Kanadai Sukaks 90 Metų

Ar jūs galite įsivaizduoti, kad pirmadienį, liepos 1 dieną, Kanadai sukaks tik 90 metų. Tai, žinoma, liečia ne Kanados kraštą, o Kanados valstybę. Tik 90 metų, kaip Kanada susiorganizavo į vieną valstybę.

Tur būt tas duoda atsakymą į tai, kad Kanada dar neturi savo himno (oficialiai priimto), savo vėliavos.

Ir tada, kada Kanada sudarė savo valstybę, ji nebuvo nepriklausoma pilna to žodžio prasme. Bet per tuos 90 metų buvo daug padaryta siekiant pilnos nepriklausomybės. Dabar Kanada, iš politinio taškaregio, yra nepriklausoma valstybė, nors ji skaitosi dominija, britų šalių bendruomenės narė. Tik ekonominiai ji yra užgožeta svetimimo kapitalo. Ta kryptimi kova tik prasideda.

Mūsų šalis, nauja tėvynė, įžengia į 91 metus su nauja vyriausybe. Kanados žmonės, per praėjusius rinkimus,

išspyrė liberalus iš federalės valdžios už tai, kad jie apsnūdo, pradėjo nebepaisyti žmonių balso. Tai bus didelė pamoka liberalams. Ir priminimas konservatams, kad ir jiems taip pat bus, jei jie neatsimins, jog jie laimėjo todėl, kad jie žadėjo daug ką pataisyti.

Kitu įspėjimu liberalams ir konservatams buvo tas, kad daug kanadiečių balsavo už kitas partijas. CCF pakilo nuo 23 iki 25, o SC nuo 13 iki 19. Senosios partijos turės pasitaisyti, jeigu jos nenorės užleisti vietą naujoms.

Tik 90 metų, kaip kanadiečiai sukūrė savo valstybę, bet ir per tą laiką daug išmoko. Kanada šiandien gali būti pavyzdžiu daugeliui senų valstybių. Kanada geriau tvarkosi politiniai ir ekonominiai, negu Jungtinės Valstijos. Čia nėra tokių žymių rasinių ar politinių persekiojimų. Čia šalčiau žiūrima į visus klausimus, rimčiau galvojama apie žmonių sugyvenimą.

Kanada eina pirmyn. Viskas, ko reikia, tai kad žmonės ir toliau darytų tokią pažangą visose srityse, kad minint 100 metų sukaktį būtų galima dar daugiau didžiuotis savo atsiekimais.

Vengrai Turės Pirmą Suvažiavimą

BUDAPESTAS. — Vengrijos Socialistinė Darbininkų Partija šaukia suvažiavimą, kuris prasidės šią savaitę. Tai bus pirmas šios partijos suvažiavimas.

Vengrijos Komunistų Darbininkų partija, dėl vadovybės klaidų, buvo pasidariusi nebe populiaru tarp darbo masių.

Kada Kadaras su grupe kitų veikėjų perėmė vyriausybę, jie paėmė iniciatyvą ir naują partiją sudaryti. Šioj konvencijoj bus perdiskusuoti praėjusio laikotarpio žygiai ir nutiesti pagrindai dėl ateities. Sakoma, kad suvažiavime bus 900 delegatų, kurie atstovaus šimtus tūkstančių šios partijos narių.

Kursto CCF Dėtis Su Liberalais

TORONTO. — Toronto Daily Star, visuomet palaukęs liberalus didlapis, kursto CCF dėtis su liberalais ir bendromis jėgomis pastoti kelią konservatizmui.

Laikraštis sako, kad liberalai ir CCF bendromis jėgomis galėtų atgaivinti liberalizmą, kuris pastaruoju laiku pasidavęs konservatizmui.

Jis mano, kad liberalai, pamokintys praėjusių rinkimų, turės pasukti atgal prie liberalizmo. Gi CCF pastaruoju laiku viena neparodžiusi pažangos. Balsų skaičius nepažidėjęs. Abi partijos, laikraštis sugestuoja, galėtų sutvirtinti liberalizmą ir pastoti kelią konservatizmui.

OTTAWA. — Pirmoje savo kalboje kaip premjeras, John Diefenbaker pareiškė, kad išnaujos pasiūlyciai tarnauti Kanados žmonėms.

Jis atiduosiąs Kanados žmonių gerovei visą savo talentą ir energiją.

Pasidairius po Kanadą

Pasikeitimas rolėmis tarp liberalų ir konservatų jau įvyko. Valdžią perėmė konservatai su John Diefenbaker priešakyje.

Naujas premjeras, dar nebaigęs tvarkyti savo kabineto, išskrido į Britaniją, kur įvyks dominijų lyderių pasitarimas.

Louis St. Laurent ruošiasi sėsti į opozicijos suolą.

Buvę ministrai jau ieško privatiškų darbų. Žinoma, jiems bėdos nebus. Vienas jau tapęs vienos kompanijos prezidentu su \$60,000 metine alga.

Dr. P. D. Defries, Toronto Connaught Medical Research Laboratories direktorius, sako, kad pagaminę vaistus, kurie apsaugos nuo karių ligų, polio, difterijos, tetanus ir kokliušo.

Esą daromi bandymai, kaip ilgai tie čiapai apsaugo žmones nuo minėtų ligų.

Kaip artais neatsargiai žmonės egiasi, yra geras pavyzdys viena kompanija, kuri Brantford apylinkėje purkštė medžių apsaugojimui nuo kirminų.

Kuomet atliko 50 galionų nuodų, jos darbuotojai suvertė į balą tuos nuodus. Bijodami, kad kas nenusinuodytų toj baloj, jie iškasė griovį ir išleido į upę.

Dalykas iškilo viršun, kuomet konservacijos autoritetai pastebėjo daug negyvų trautų. Buvo suskaičiuota iki 200 padvėsusių trautų.

Grand upės vandenyse maudosi vaikai ir kiti, gali lengvai apsinuodyti.

Hudson's-Bay Co. postas, įsteigtas 275 metai atgal, prie Hudson įlankos, Manitoboj, 555 mylios į šiaurę nuo Winnipeg, Hay's upės pakraštyje, šiomis dienomis buvo uždarytas. Postą įsteigė P. Radisonas ir M. Groseillier.

Šiame poste kompanija keisdavosi prekėmis su indijonais. Bet dabar prekyba taip sumažėjo, kad nebeapsimokėjo laikyti tą postą.

Indijonai, kurie gyvena apylinkėj, išsikelsią kitur.

Pradėti darbai pagilinumui kanalo, vedančio į Toronto priplauką iš vakarų pusės. Tai prisirengimas priimti jūrų laivus, kada bus praveistas jūrų kelias St. Lawrence upėj.

Du siurbliai tikisi išsemti po 5,000 kubinių metrų per mėnesį žemių. Reikės išsemti 520,000 kubinių metrų, kad kanalas būtų 27 pėdų gylio. Darbas bus gana sunkus, kada bus pasiekta uola. Manoma, kad reiks išsproginti ir iškelti iš kana-

lo 165,000 kubinių jardų uolos.

Teismas, kuriame bus teisiama radio stotys ir keli laikraščiai Toronte, vėl atidėtas.

CBC radio stotis teigia, kad ji yra vyriausybės įstaiiga, tad ji negali būti traukiama teisman. Duoda apeliaciją.

Laikraščius ir radio stotis patraukė teisman taip vadinama Lords' Day organizacija. Ji tylėjo dėl radio ir ki-

tų karbų sekmadieeniais, bet kada pradėjo eiti laikraščiai sekmadieeniais, ji apskundė teismui.

Kanados mokslininkai pradeda International Geophysical Year darbą. Apsigynimo Research Taryba pasiuntė grupę žmonių į Arktiką, apie 400 mylių nuo šiaurės polio, įsteigti bazę Hazen ežero srityje.

Tas ežeras, apsuptas aukštų kalnų, yra neužšalęs. Bus tyrinėjama, kodėl tame plote toks skirtingas klimatas.

Tarptautiniai Geofiziniai Metai prasidės liepos pirmą dieną.

Kanadietis

Ar Galima Prailginti Žmogaus Gyvenimą?

Prof. Dr. Ana Aslan

(Rumunija)

Visuomet žmogus svajojo rasti priemonių prailginti savo gyvenimą. Yra nemaža padavimų apie įvairius elektrikus, kurie turėjo burtų jėgą ir galėjo išsaugoti jaunatvę arba prailginti žmogaus dienas.

Ieškoti metodų, kurie padėtų prailginti žmogaus gyvenimą, padarėsi ir kai kurie faktai. Pirmiausia tai, kad yra atskirų žmonių, kurie gyvena žymiai ilgiau už kitus. Be to, amžiaus riba, kurią pasiekus miršta dauguma žmonių, nuolat kyla. Šiandien ši riba pasiekiami sulaukus 60-70 metų, prieš keletą amžių — viduramžiais — tai buvo 20-30 metų. Tiesa, visais laikais buvo žmonių, išgyvenusių ir iki 140 metų. Šis senas amžius ne visuomet buvo lydimas bejėgiško merdėjimo nemalonių. Buvo šimtamečių, kurie laikėsi išdidžiai ir tiesiai, kaip eglės. Žinomi tokie Kaukazo, Bulgarijos, Jugoslavijos ir Rumunijos gyventojai. Šis vieno milijono Bulgarijos gyventojų maždaug 555 sulaukia daugiau kaip šimto metų; Jugoslavijoje — maždaug 250, Tarybų Sąjungoje — 150, Rumunijoje — 106. Žinoma, visur mėginama medicininėmis priemonėmis prailginti žmogaus gyvenimą ir įgalinti visus žmones gyventi kuo ilgiau.

Senėjimas — Tai Liga

Bandymai su gyvuliais įrodė, kad gyvenimą galima prailginti, keičiant aplinkos sąlygas, ypač maitinimą, terapiniu būdu paveikiant nervų, o taip pat vidaus sekrecijos liaukų sistemas. Rumunijos akademiko Parchono, senatvės gydymo šalininko, bandymai parodė, kad veikiant vidaus sekrecijos liau-

kas, gyvybę galima arba prailginti, arba sutrumpinti. Taip, smegenų priedėlio ekstrakto pagalba pasisekė prailginti bandomųjų pelių gyvenimą, o taip pat pašalinus skydines bei lyties liaukas, sutrumpinti gyvulių gyvenimą.

Klinikinių eksperimentinių tyrinėjimų, pradėtų prieš maždaug 40 metų, pagalba akademikas Parchonas įrodė, kad senėjimas tai liga, kurią galima ne tik gydyti, bet kuriai reikia užbėgti už akių. Akademiko Parchono ir jo bendradarbių tyrinėjimai nuo 1948 metų plačiu mastu buvo atliekami Endokrinologijos institute. O nuo 1952 metų terapiniai tyrinėjimai atliekami taip pat naujai įsteigtame senėjimo tyrinėjimo institute, kuris yra vienintelis šios rūšies institutas Europoje.

Dar labai gerai prisimenu, kokį įspūdį paliko daktarai Aleksandrui Vrabizesku — vienam mano artimiausių bendradarbių — ir man vienos senelių prieglaudos lankymas 1949 metais. Visur mes matėm invalidumą ir beviltiškumą, eidami ilgais koridoriais visur girdėjome ramentų ir lazdy bilses. Šiandien tie seni žmonės yra instituto žinioje. Ir stebuklas įvyko: koridoriuose tylu, niekas nebeturi ramstyti lazdomis. Čia nėt vyrauja optimizmas.

Neseniai mus aplankė bulgarų žurnalistas Dimitras Chergevas. Vėliau jis rašė viename savo šalies laikraščio apie čia patirtus įspūdžius: "Užtenka praleisti instituto pastatė dešimt minučių, kelius žodžius pakalbėti su pacientais, kad giliai nustebtum... Šie žmonės, kurie, dar būdami gyvi, buvo

beveik netekę savo žmogiškų bruožų, atsipalaiduoja dabar nuo savo amžiaus reiškinų naštos. Ir jei atmintis tvirta, akys aštrios, klausas gera, o da lygi, raumenys stiprūs, tai kas yra senatvė? Gali būti, kad ją sudaro tik metų skaičius..."

Toliau aš papasakosiu apie kai kuriuos aktualius tyrinėjimus senatvei gydyti ir užbėgti už akių, kurie buvo atlikti ir tęsiami senėjimo tyrinėjimo institute. 110 senelių, kurie nuo 1951 metų gyvena mūsų prieglaudoje, specialiaime Institute skyriuje, pirmiausiai buvo ištirti klinikiškai, fiziologiniu, biocheminiu ir hematologiniu požiūriu ir buvo nustatytas jų biologinis stovis. Po to juos gydė hormonais, vitaminais, kūno audinių ekstraktais ir angliarūgšties voniose. Geriausieji rezultatai buvo pasiekti novokaino pagalba.

Nelaukti Rezultatai

Novokainą 1905 metais atrado Ainhornas. Iki 1949 metų jis buvo naudojamas skausmui sumažinti per chirurgines operacijas ir kaip vaistas nuo visokių ligų. Man vadovaujamoje klinikoje Timišoore išbandžiau novokaino veikimą gydant reumatą. Buvo daromos indžekcijos į arterijas ir kartais į venas. Kartu su daktaru Aleksandru Vrabizesku Endokrinologijos institute mes tęsėme šiuos bandymus, gydant tiek reumatą, tiek kraujospytą ir virškinimo sistemos sutrikimus. Pasiekti rezultatai padarėsi toliau eiti tuo keliu.

1949 metais mes radome, kad seneliai, kuriuos prieglaudoje gydėme nuo reumato, ne tik ėmė sparčiau nuagalėti ligą, bet pagerėjo ir jų bendras stovis. Sumažėjo Parkinsono ligos (rankų ir kojų drebėjimas) reiškiniai, o taip pat padidėjo šių senelių kūnų lankstumas, be to, atsinaujino atmintis ir paaustrėjo dėmesys. Kartu su M. Neder atlikti bandymai su pelėmis patvirtino šio medicamentinio veiksmingumą. Bandomųjų gyvulių kailiai vėl sublizgėjo, padidėjo jų svoris.

Pavykę bandymai pagaliau leido mums 1951 metais kartu su akademiku Parchonu pradėti nuolatinį 25 senelių grupės gydymą novokainu. Per dvejus metus nė vienas jų nemirė, nors jų tarpe buvo nuo 60 iki 92 metų senelių, kurie sirgo rimtais širdies, nervų sistemos sutrikimais. Parkinsono liga, arterijų sukalkėjimu. Be to, daugelis jų buvo invalidai.

Mes Nugalime Senatvę

Toliau papasakosiu apie kai kuriuos pacientus, kurie jau ilgesnį laiką nuolat gydomi senėjimo tyrimo institute.

Kai 91 metų senelė Voika Voiku atvyko į institutą, ji buvo sulinkusi nuo ligų ir metų, veidas buvo raukšlėtas, žvelgė įnair beviltingai, arterijos buvo sustorėjusios, kaip gyvatės. Kraujospūdis siekė 210/115 milimetrų gyvsidabrio stulpelio. Jos oda nelygi, žvynuota. Ji nebeprisiminė savo vaikų vardų. Voiku rankos drebėjo, klausas ir regėjimas susilpnėjo. Veidas buvo išbalęs, rankos išbertos dedervinėm. Senelė visiškai negalėjo sulenkti savo kūno. Taip buvo 1949 metais.

Šiandien ji pasilenkia, kaip jaunatvėje, vėl girdi ir siuva be akių. Kiekvienam padarui ir buvo nustatytas jų biologinis stovis. Po to juos gydė hormonais, vitaminais, kūno audinių ekstraktais ir angliarūgšties voniose. Geriausieji rezultatai buvo pasiekti novokaino pagalba.

Senatvės žymės dingo iš jos veido, antakiai patamsėjo, oda išsilygino, raumenys įsitempė. Ji pati save prižiūri, tvarko savo kambarį ir viena vaikščioja mieste. Jos plaukai auga ir iš dalies atgavo savo senąją spalvą. Gal kada nors žmonės tik iš knygų sužinos, kad seneliai būdavo žili. Nepaisant to, kad Voika Voiku dabar turi 97 metus, ji jaučiasi gerai, jos organizmas atsijaunino. Po gydymo ji 4.5 kilogramo pasunkėjo, kraujospūdis krito iki 190/100 milimetrų gyvsidabrio stulpelio.

Helena Horodeski, kai atvyko pas mus, turėjo 64 metus. Ji buvo vieniša ir dėl regėjimo sutrikimų dažnai įkrisdavo į depresiją. Dėl padidinto kraujo spaudimo akyse, blogai regėjo abiem pusėm. Negalėdavo užmigti, per naktį miegojo ne daugiau kaip 2-3 valandas. Be to, buvo sutrikusi jos atmintis. Paralyžius, privertė nuolat gulėti. Labai aukštas buvo ir jos kraujospūdis. Gydymas novokainu pašalino visus paralyžiaus reiškinius. Ji dabar vėl siek tiek mato. Raumenys sustiprėjo, atmintis pagerėjo. Miega 7-8 valandas per naktį. Jos plaukai nebe tokie reti. Helena Horodeski pajauinėjo ir pradžioje darbo. Nuo 1953 metų ji dirba sanitarė.

O dabar prieisime prie mūsų instituto seniausiojo. Tai Paršekas Margošianas, 109 metų amžiaus senelis, anksčiau dirbęs darbininku Konsancos uoste. 1953 metais ji pas mus atvežė iš vienos prieglaudos gilios depresijos stovyjė. Iš karto matėsi, kad jis šimtametis, jo plaukai buvo balti, laikysena — sukaustyta. Rankos drebėjo, o da tamsi, galvojė jįsai lėtai, atmintis buvo siplna. Jis negalėjo vienas išeiti iš kambario. Tačiau tas, kas jį mato šiandien, po trijų metų gydymo, kas stebi, kaip jis bet kuriuo metu vaikščioja

(Pabaiga, ant 9 pusl.)

KLAIPEI tyklos. ko dienomis pagrindinį konstrukcijų jybos traile vas, kurį statytojai tais virš plėnės kolektyviais pirmojo reifinbio traukimo.

Didelį ir surinkimotoria. Vien gamyklos dnerijos - tojai pateiknalizatorinrių daugiau priimti. Inovatorių pagavo daugilijono rublijos.

Vertingą kė mechanis A. Knstaklėse paciniai pakenai mechanrios turi bšlifavimą, žti šios opeituis pasiškaltkalvis Snyni jų jaui gamyba.

Dabar lalekytvas ko pirma laikožeratorinį tybę šefuojuunuoliai. vana šlovinetinėms.

Vniaus h Produkcij

Tobulinda cesa, idiegniką ir statchus, Vilgamyklos produkcijos džiui, 1953 skaitiklių gminutes skaitiklių, o penkmečio ną minutę skaitiklių. lynės fabričia gamyba gaminama kiek prieš t pagaminam bar įrengia tinės avaly dus jį i da dukcijos gpdidės.

TARYBŲ LIETUVOJ

Laivų Statytojai - Spalio 40-mečiui

KLAIPEDA. — Laivų statyklos kolektyvas šiomis dienomis nuleido į vandenį pagrindinį laivą — naujos konstrukcijos vidutinį žvejybos tralerį. Tai antras laivas, kurį respublikos laivų statytojai pastatė šiais metais virš plano. Be to, įmonės kolektyvas dviem mėnesiais pirma laiko pradėjo pirmojo refrižeratorinio žvejybinio tralerio sekcijų surinkimą.

Didelį indėlį trumpinant surinkimo ciklą įnešė novatoriai. Vien tik šiais metais gamyklos darbininkai ir inžinierijos - technikos darbuotojai pateikė apie 400 racionalizatorių pasiūlymų, kurių daugiau kaip pusė buvo priimti. Įdiegus į gamybą novatorių pasiūlymus, įmonė gavo daugiau kaip pusę milijono rublių metinės ekonomijos.

Vertingą pasiūlymą pateikė mechaninio cecho šaltkalvis A. Kneitas. Šlifavimo staklėse padaryti konstrukciniai pakeitimai įgalino pilnai mechanizuoti detalių, kurios turi būti nikeliuojamos, šlifavimą, žymiai sutrumpinti šios operacijos laiką. Aštuonis pasiūlymus pateikė šaltkalvis S. Limantas. Septini jų jau priimti ir įdiegti į gamybą.

Dabar laivų statytojų kolektyvas kovoja už tai, kad pirma laiko pagamintų refrižeratorinį tralerį, kurio statybą šefuoja gamyklos komjaunuoliai. Tai bus nauja dovana šlovingosioms spalio metinėms.

Vilniaus Įmonės Didina Produkcijos Gamybą

Tobulindami gamybos procesą, įdiegdami naują techniką ir statydami naujus cechus, Vilniaus fabriškai ir gamyklos sparčiai didina produkcijos gamybą. Pavyzdžiui, 1951 metais elektros skaitiklių gamykla per tris minutes išleisdavo vieną skaitiklį, o dabar — 12. Šio penkmečio pabaigoje per vieną minutę bus išleidžiama 30 skaitiklių. "Viktorijos" avalynės fabrike, mechanizavus čia gamybą, per savaitę pagaminama tiek pat avalynės, kiek prieš trejus metus buvo pagaminama per mėnesį. Dabar įrengiamas naujas rątinės avalynės cechas. Paleidus jį į darbą, fabriko produkcijos gamyba dvigubai padidės.

Didėja Išlaidos Kultūrinėms Reikmėms

NEMENČINĖ. — Rajono Darbo žmonių deputatų tarybos sesija šiomis dienomis patvirtino jai pateiktą svarstyti rajono biudžetą.

Pagrindinė dalis lėšų — apie 6 milijonus rublių — skiriama rajono darbo žmonių socialinėms - kultūrinėms reikmėms patenkinti. Dabar rajone veikia dvi poliklinikos, dvi ligoninės, 6 felčerių punktai. Prie Nemėnčinės ligoninės šiemet įrengtas reitengo kabinetas, aprūpintas naujais tėvyninė aparatūra. Plečiamos ligoninės. Rajono ligoninė netrukus galės iš karto aptarnauti stacionare iki šimto žmonių. Didinamas lovų skaičius ir Paberžės ligoninėje.

Asignavimai socialinėms - kultūrinėms reikmėms šiemet padidėjo, palyginti su pereinamais metais, 550 tūkstančių rublių. Žymi lėšų dalis — 3,600 tūkstančių rublių — bus išleisti liaudies švietimo reikalams. Atidaromos dar dvi mokyklos Glinčiškės ir Buivydžių kaimuose, steigiami penki internatai, kuriuose gyvens ir mokysis apie 200 kolūkiečių vaikų. Išlaidos liaudies švietimo reikalams padidėjo 300 tūkstančių rublių. Atidarius dvi naujas mokyklas, mokyklų skaičius viršys 50.

Plečiamas kultūros švietimo įstaigų tinklas. Dabar apylinkių teritorijoje veikia trys kaimo klubai, 33 klubai-skaityklos, 17 bibliotekų, kuriose yra daugiau kaip 50 tūkstančių tomų knygų. Šiemet naujas klubas bus atidarytas prie linų perdirbimo įmonės. Toliau radiofikuoja mi kolūkiečių namai. Iki metų pabaigos bus įrengta dar 220 radijo taškų.

Ruošiasi Festivaliui

Lietuvos magistralės geležinkelininkai aktyviai ruošiasi masiškai pervežti tarybinius ir užsienio Pasaulinio jaunimo ir studentų festivalio dalyvius.

Magistralė nuolat gauna naujus ištaisingus metalinius vagonus, jų tarpe vagonus su atskiromis kupe. Palangos ir Druskininkų kurortuose atidaromos miesto bilietų kasos. Padidintas skaičius kasininkų, kurie transitingiems keleiviams bilietus kompostuos traukiniuose.

Sostinės stoties darbininkams ir Vilniaus rezervo palydovams organizuoti tarptautinių pervežimų taisyklių mokymo kursai, o taip pat

anglų ir ispanų kalbos kursai.

Artimiausiomis dienomis traukiniai pradės kursuoti pagal vasaros grafiką, kuriame numatyta eilė tiesioginių vagonų. Jais keleiviai galės nuvažiuoti iki reikiamos vietos be persėdimų.

Miškininkai - Praktikai -- Mokslinio Instituto Korespondentai

KAUNAS. — Punios šilė atskiruose sklypuose greta pušų žaliuoja jauni, anksčiau čia nematyti medeliai. Jie panašūs į uosius, bet kvepia apyniais, o jų žievė švelni, kaip aksomas. Tai Amūro serentis - kamštinis medis, kuris gerai prigijo Lietuvos žemėje. Čia taip pat aklimatizuoti Korėjos ir Sibiro kedrai, raudonasis ažuolas.

Šių rūšių medžius augina senas miškininkas - praktikas S. Tuminauskas, vienas aktyviausių Lietuvos miškų ūkio mokslinio tyrimo instituto korespondentų. Nuolat bendra darbiaudamas su moksliniais darbuotojais, miškininkas - miškininkas išvedė daugiau kaip dešimt tuopų hibridų, kurie vietos sąlygomis labai greitai auga. Geriausių formų hibridai įdiejami į miškų masyvus - vegetatyviniu būdu. Girininkas I. Kriščiūnas po ilgų stebėjimų pasiūlė apželdinti pajūrio smėlynus alksnių, beržų ir baltosios akacijos sodinukais. Mokslininkai patikrino praktikos išvadas ir teigiamai jas įvertino. Rietavo miškų ūkio girininkas P. Narvilas perdavė institutui įdomią medžiagą apie tikslingumą auginti pseudocugą ne rytinėje Lietuvos dalyje, o vakarinėje, kur šis medis geriau auga, duoda didesnę sėklų daigumo procentą ir ūgiu prilygsta maumedžiui.

Iš Vienkiemų -- Į Gyvenvietes

Vis daugiau kolūkiečių šeimų persikelia iš vienkemių į gyvenvietes. Darbas bendrame ūkyje pratina gyventi kolektyve. Be to, gyvenvietėje kur kas patogiau gyventi: yra mokykla, klubas, biblioteka, ambulatorija, parduotuvė. Persikelti yra visos sąlygos — auga žemės ūkio artelių visuomeninis ūkis, didėja jų pajamos, kyla kolūkiečių materialinė gerovė. Valstybė visokeriopai padeda kolūkiečiams persikelti iš vienkemių. Neseniai Lietuvos TSR Ministrų Taryba priėmė specialų nutarimą, kuriuo darbo žmonių deputatų tarybos ir statybinės ministerijos buvo

Liaudiškose Respublikose

Geologinio Žvalgymo Darbai Lenkijoje

Daugelyje liaudies Lenkijos rajonų plačiai išvystyti geologinio žvalgymo darbai. Pastaraisiais metais buvo ištyrtos lenčinės ir pietinės vaivadijos, taip pat Aukštutinės ir Žemutinės Silezijos rajonai. Šių darbų išdavoje buvo atrasti nauji turtingi naudingųjų iškasenų telkiniai.

Vienas rimčiausių geologijos pasikeitimų pokario metais Lenkijoje yra tai, kad Poznanės vaivadijoje, Klodovo miesto rajone, atrasti kalio druskų telkiniai, kurie turi svarbią reikšmę žemės ūkiui toliau vystyti.

Geologinių tyrinėjimų išdavoje Katovicos vaivadijoje, netoli Rybniko miesto, atrasti turtingi koksuojamasis anglies klodai. Dabar šiame rajone statomos naujos šachtos. Geologiniai tyrinėjimai kituose Aukštutinės Silezijos rajonuose įgalino atrasti didelius anglies telkinius. Jų bazėje jau pastatyti ir statomos naujos anglies šachtos.

Nauji rusvosios anglies telkiniai buvo atrasti netoli Konišo miesto (Poznanės vaivadija). Dabar anglis šiame rajone jau išgaunama. Tuo pat metu statoma ir nauja šiluminė elektrinė "Konin", kuri naudos vietinį kurą.

Kasmet vis labiau išsiplečia tėvyninė juodosios ir spalvotosios metalurgijos žaliavų bazė. Pastaraisiais metais atrasti geležies rūdos telkiniai Lodzės ir Keleco vaivadijose bei Čenstochovo miesto rajone. Pietinėje Silezijoje atrasti vario rūdos klodai, o Krokuvos vaivadijoje — cinko telkiniai.

Elektrifikuojami Geležinkeliai Lenkijoje

Pokario metais beveik pilnintai baigtas elektrifikuoti Varšuvos geležinkelio maz-

gas. Perduotas eksploatacijon elektrifikuotas Varšuvos — Lodzės geležinkelis. Elektriniai traukiniai kursuoja taip pat Dąnsko — Gdynės linijoje, kuri buvo paleista veikti pastaraisiais metais. Dabar elektrifikuojami geležinkelio mazgai Poznanėje, Vroclave ir kituose respublikos miestuose. Ypač dideli darbai vykdomi elektrifikuojant geležinkelio liniją, kuri jungia Varšuvą su Silezija.

Slovakijos Ekonomikos ir Kultūros Vystymasis

Ligkarinės Čekoslovakijos valdantieji sloksniai siekdami padaryti Slovakiją pramonės atžvilgiu išsivysčiusios Čekijos agrarinio priedėlio, sustabdė Slovakijos teritorijoje daugiau kaip 300 pramonės įmonių darbą.

Tik įvedus liaudies santvarką, šių įmonių darbas buvo atnaujintas, o iki 1956 metų pabaigos Slovakijoje buvo pastatytos 178 naujos pramonės įmonės ir žymiai išplėtos 133 senosios.

Liaudies santvarka atvėrė plačius kelius ekonomikai ir kultūrai vystytis. Antai, jeigu seniau 2 tūkstančiams gyventojų čia atitekdavo tik vienas studentas, tai dabar — beveik aštuoni. Apie Slovakijos ekonomikos išsivystymą geriausiai liudija toks faktas: tuo tarpu kai pramonės gamyba visoje Čekoslovakijoje iki 1955 metų padidėjo 2,5 karto, Slovakijoje ji padidėjo 5,4 karto.

Jadvyga Madaička, 21 metų varšuvietė, raštinės darbininkė, kuri neseniai įvykusiame konteste buvo išrinkta "Panelė Varšuva".

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoje ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusei metų \$2.00
Visur kitur metams \$4.50; pusei metų \$2.25

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: EMpire 6-4358

STOKA DEMOKRATIJOS UNIJOSE

Komunistinės partijos visose šalyse perleido per šerengą savo organizacijas. Pastebėti negerumai buvo pašalinti ir dar šalinami. Ypač smarkiai persitvarkė tos partijos, kurios pergyveno sunkius laikus, kada nebuvo galima išvengti trūkumų. Tai pavyzdys ir kitoms darbo žmonių organizacijoms. Ypatingai tai reiktų atkreipti atydą unijoms.

Unijos išaugo į dideles organizacijas. Tuom pat laiku išgalėjo jose ir daugelis negerumų. Galime pradėti nuo pat viršaus. Centraliniai komitetai įgavo tokią galią, kad jie tiesiog diktatoriškai elgiasi. Jie gali pašalinti be narių užgyrimo pareigūnus, skyrius ir ištisas unijas. Daug kur darbininkai jaučiasi, kad negalima net išsižioti. Pareikši kokią priešingą nuomonę, tuoj tave išmes iš darbo. Seniau darbininkas bijojo tik samdytojo, o dabar jis turi bijoti ir savo unijos viršininkų.

Vyriausia unijos užduotis yra ginti darbo žmogų ne tik nuo samdytojų, bet ir nuo valstybinių autoritetų, kurie dažnai, pildydami samdytojų norus, stengiasi prarasti darbo žmonėms kenksmingus įstatymus. Unijos viršininkams, iš kitos pusės, jokių būdų neleistina diskriminuoti darbininkus dėl jų politinių ar religinių įsitikinimų. Bet taip nėra. Daug kur unijų lyderiai diskriminuoja jiems priešingų pažiūrų darbininkus.

Pastaruoju laiku Jungtinėse Valstijose kongresiniai tyrinėtojai dažnai šaukia unijų lyderius apklaudinėjimams. AFL-CIO viršininkai sako, kad visi, kurie tik dengsis penktuoju konstitucijos amendmentu, bus pašalinti iš pareigų. Ar tai teisėta? Šis klausimas priklauso nariams. Jei jie rastų, kad pareigūnas elgiasi negerai, tai jų pareiga pašalinti jį.

Unijose per plačiai praktikuojamas pareigūnų skyrimas iš viršaus. Dažnai paskiriami tokie, kurie neturi nariuose simpatijos. Yra pavyzdžių, kur centrai tiesiog diktuoja rinkimams, reikalaujanti, kad tokie ir tokie būtų išrinkti, kur einama per rinkimus.

Jei šis reikalas nebus imamas greitai, jis gali nukrypti dar toliau į blogąją pusę ir pasidaryti sunkiai atitaisomu.

EILINIS PASIKEITIMAS

Pereitą savaitę penktadienį premjerystę perėmė John Diefenbaker, konservatų lyderis. Taigi, konservatai perėmė valdžią iš liberalų. Liberalai išbuvo valdžioje 22 metus. Bet tai buvo eilinis pasikeitimas. Kanadą valdo liberalai ir konservatai, pasimainydami, nuo 1867 metų. Buvo devyni premjerai konservatai ir keturi liberalai. Liberalai valdė ilgesnius laikotarpus.

Pirmasis Kanados premjeras buvo konservatas, Sir John A. Macdonald. Po jo sekė liberalas, Alexander Mackenzie. Ir taip mainėsi vietomis iki šio laiko. Bet dabar padėtis kiek skirtingesnė. Parlamente yra ir kitų partijų atstovai. CCF išrinko 25, o SC 19. Tai naujos konservatų ir liberalų partijos, kaip vienas komentatorius pareiškė. Ar iš tikrųjų jos bus tokiomis, dabar sunku pasakyti. Bet senosioms partijoms susidaro pavojus.

VERTA PAREMTI

Sūnų ir Dukterų Draugijos pirmą kuopą pasimojo padidinti savo sąlę. Kainuos keliolika tūkstančių dolerių. Bet paskolą kuopa tikisi gauti iš savo narių. Taip ir reikia. Ir kodėl kuopos nariai negalėtų paskolinti šios sumos dėl savo draugijos? Tai labai svarbus visų narių reikalas.

Kaip kiekviename darbe, taip ir šiame, kaip patyrimas rodo, ne vienas pagalvoja, kad bus apsieita be jo. Tai kiti padaro. Toks atsinešimas yra klaidingas. Ir nedraugiškas. Juk tai visų vienodas reikalas.

Komitetas, kuris rūpinasi sąlės padidinimo darbu, turi ir taip daug darbo. Jo nariai ne tik paskolino (nepa-

KAS NAUJO PASAULYJE

Prezidentas Eisenhower pareiškė, kad jis sutinka, jog nukliniai bandymai būtų pertraukti tam tikram laikui, bet su tam tikrom sąlygom, kurių jis neišvardino. Sakoma, kad tomis sąlygomis gali būti Jungtinių Valstijų pageidavimas, kad Tarybų Sąjunga sutiktų, kad būtų sulaikyta nuklinių ginklų gamyba ir sumažintos atsargos.

Tarybų Sąjunga pasiūlė pertraukti nuklinių ginklų bandymą dviem ar trim mėtom, bet nieko nesakė apie sulaikymą gamybos ir mažinimą atsargų. Bet neatrodo, kad ji būtų priešinga amerikiečių pasiūlymam.

Tarybų Sąjungos pasiūlymas, kad būtų įsteigti kontrolės postai Tarybų Sąjungoje ir kitose šalyse, kurios darė nuklinius bandymus, padarė didelį įspūdį Jungtinėse Valstijose. Prezidentas Eisenhower atvirai pareiškė mintį, kad šis žygis yra labai reikšmingas ir daug žadą dėl nusiginklavimo.

Jeigu nebus kokių naujų kliūčių, tai greičiausiai bus sudaryta sutartis pertraukti nuklinius bandymus.

Kaip tyčia, kai tik tarptautinis įsitempimas sumažėjo ir sugyvenimo perspektyvos padidėjo, Jungtinių Tautų komitetas Vengrijos klausimu išnaujo užsipuolė ant Tarybų Sąjungos už jos talką Kadaro vyriausybei nuslopimui kontrevoliucijos. Jis pakartojo kaltinimus ir reikalavimus ištraukti tarybinę kariuomenę iš Vengrijos.

Bet Jungtinės Tautos tyli, nieko nesako Francijai, kuri tęsia karą Alžirijoje prieš žmonių kovą už nepriklausomybę. Šimtais žmonės žudomi kas savaitę gerai ginkluotos armijos. Alžirijiečių kova Jungtinėms Tautoms nieko nereiškia.

Toks Jungtinių Tautų elgesys stato ant juoko visą jos politiką. Juk jeigu jos simpatizuoja Vengrijos sukilėliams, tai juo labiau reikėtų simpatizuoti Alžirijos, nes Vengrijoje buvo suokalbais nuverstį vengų vyriausybę, su užsienio talka, kai tuo tarpu Alžirijoje nėra vietinės vyriausybės, tenai viešpatauja visai svetimi, vietos žmonės kyla prieš svetimus valdonus.

Jungtinių Valstijų Aukš-

čiausias teismas anuo metu uždavė skaudų smūgį segregacijos palaikytojams, kuomet jis paskelbė, kad skirstymas negrų nuo baltųjų mokyklose yra prieškonstitucinis. Tiesa, su tuo viskas nepasibaigė, segregacijos šalininkai nepasiduoda, bet jiems darosi vis sunkiau.

Pastaruoju laiku jis vėl pasirodė laisvių gynėju. Jis nusprendė, kad teisingumo departamentas, kada jis patraukia asmenis atsakomybėn, privalo parodyti viešumon kaltintojus, kad kaltinamieji galėtų paklausti šio to tuos kaltintojus.

Tais kaltintojais, be abejonės, yra visoki šnipai ir šnipeliai. Jie apskundžia žmones ir jų niekas nežino. Teismo metu jiems nereikia atsakyti už savo skundus. Tai buvo labai lengva visokiems niekšams apšmeižti žmones, net ir asmeniškai keršto sumetimais.

Aukščiausias teismas žingsnis po žingsnio iškelia viršūn, kad Jungtinių Valstijų teisingumo sistemoje daug prieškonstitucinių praktikų ir tą praktiką palaikančių įstatymų.

Reikia tikėtis, kad tie visi nedemokratiški raganavimai laiku bus pašalinti.

Kipro salos arkivyskupas Makarios, kurs dabar gyvena Graikijoje, kaltina britus naudojant didelį žiaurumą tardant suimtuosius salos patriotus.

Jis turįs pareiškimą, kurį pasirašė 317 asmenų, kurie buvę baisiai kankinti norint išgauti iš jų informacijų apie Kipro sąsą kovotojus. Nekurie nepakėlė kankinimų ir mirę.

Makarios reikalauja, kad būtų prarastas neprigulmingas tyrinėjimas nustatymui britų žiaurumo su Kipro patriotais.

Įsitempimas tarp Jordano ir Egipto nuolatos didėja. Kai kas pranašauja, kad gali būti nutraukti diplomatiniai santykiai tarp šių dviejų šalių.

Jordanas daro visokius kaltinimus Egiptui, jų tarpe ir suokalbį nužudyti karaliuką ir kitus aukštus asmenis.

Išvyko į Tarybų Sąjungą Turkijos delegacija, į kurią įeina ir vyriausybės atstovai. Jie buvo pakviesti Tarybų Sąjungos.

Turkija ir Tarybų Sąjunga yra artimi kaimynai, bet santykiai iki šiol nebuvo labai artimi. Atrodo, kad Tarybų Sąjunga daro pastangas pagerinti santykius su Turkija, ypač prekybiniuose reikaluose.

Tarybų Sąjunga praneša, kad jos gyventojų skaičius šiuo tarpu yra 200,200,000.

Nežiūrint to, kad karo metu buvo daug užmušta, nuo 1940 metų gyventojų skaičius paaugo 8,500,000.

Amerikiečiams reiktų duoti prizą už sugebėjimą bauginti kitus ir save militarine galia.

Prie generolų, kurie laikas nuo laiko baugina sunaikinimu Tarybų Sąjungos, šiomis dienomis vienas mokslininkas prisidėjo įspėjimu, kad su 1960 metais Tarybų Sąjunga turės tiek bombinės galios, kad galės sunaikinti Ameriką. Tuo mokslininku yra Charles Shafer.

Girdi, tarybinės vandenilio bombos galės užmušti net 82 milijonus amerikiečių. Liksiai apie 60 milijonų, bet ir iš tų daugelis busia radiacijos paliesti.

Ispanijos fašistai suėmė daug komunistų. Suimtuųjų tarpe esąs Malagos vyskupo brolis.

Jiems primetamas kaltinimas, būk jie palaikę ryšius su Francijos kairiečiais.

Atominis mokslininkas Alvin Graves paneigė nekurių britų mokslininkų teigimą, būk galima pagaminti tokias vandenilio bombas, kurios neužterštų atmosferos radiacija.

Jis sako, kad tokių bombų negalima pagaminti.

ATRADO DIDELIUS TRESKŲ REZERVUS

OTTAWA. — Biologinės stoties biologai (stotis randasi St. John's, NFD.), mokslininkai praneša, kad jiems pavyko atrasti didelius treskų (cod) rezervus netoli Newfoundlando kranto.

Žuvis randasi giliai, kadangi tarp apatinio ir viršutinio vandens sluoksnių esąs labai šaltas sluogsnis, pro kurį žuvis negalinti iškilti į viršų.

Tą žuvį busia galima sugauti, tik reikės naudoti ilgą virvę, kad tinklai galėtų pasiekti gilai.

PASTABOS

Amerikiečių Tautų vardai Paliabū ir savo karuoti atomi

Dėl šito Šiaurinė K

kitos. Šitoks am

tiškas sut Korėjoje, j

taikos trok Ir kaip n

trokšta ran čia Amerik

visur kur nius ginklu

Kodėl an ro?

Viena pr ta, kad ta

paplito ir saulj.

Tarybų S tas kaipo t

smarkiai p Taigi, g

nėje Kor ginklais, š

yra pavoj pusės, gal

pasitarnau dos kėlim

Kiniją ir a donuosius

stojant ke mentui.

Nors ta piršto lau

tačiau — čių imperi

Karinės gandistai

bijo taikos viską atli

nors pake lui.

Tai gal žastis.

O antro Po For

rikiečiai p bazėse Tol se.

Jie, ma ir Pietų I

giami, ne nijoj prie

labai did mas dėl j

stabdyti mus.

Taigi, na savo

jas prieš prieš taik

niškų tiks

Mūsų k

jo paimti

rankas, o

jau skelb

tams nėra

vo pažadė

rinkimus.

Girdi,

bent 10

Pastabos

PASTABOS

Amerikiečiai Jungtinių Tautų vardu nutarė sulaužyti Paliubų sutartį Korėjoje ir savo kariuomenę apginkluoti atominiais pabūklais.

Dėl šito užmojo sujudo Šiaurinė Korėja, Kinija ir kitos.

Šitoks amerikiečių arogantiškas sutarties laužymas Korėjoje, jaudina kiekvieną taikos trokštantį žmogų.

Ir kaip nejudins žmonės trokšta ramybės ir taikos, o čia Amerikos imperialistai visur kur kiša savo atominius ginklus!

Kodėl amerikiečiai tai daro?

Viena priežastis gali būti ta, kad taikos sentimentas paplito ir įsigalėjo po visą pasaulį.

Tarybų Sąjungos autoritetas kaip taikos čempionės, smarkiai pakilo.

Taigi, ginklavimasis Pietinėje Korėjoje atominiais ginklais, šaukiant, jog ten yra pavojus iš komunistų pusės, galėtų amerikiečiams pasitarnauti dėl propagandos kėlimo prieš Liaudies Kiniją ir abėnai prieš "raudonusius". Tuoj būdu ir pastojant kelią taikos sentimentui.

Nors tai būtų dirbtinas, iš piršto laužiamas kaltinimas, tačiau — geresnių priežasčių imperialistai neturi!

Karinės avantiūros propagandistai visados bijojo ir bijo taikos sentimentų. Jie viską atlieka, kad tik kaip nors pakenkūs taikos reikalui.

Tai gali būti viena priežastis.

O antroji tai ta:

Po Formosos įvykių, amerikiečiai pasijuto silpni savo bazėse Tolimuosiuose Rytuose.

Jie, matomai, jaučia, kad ir Pietų Korėjoje yra nemėgiami, nepakenčiami. Japonijoje prieš amerikiečius yra labai didelis nepasitenkinimas dėl jų atsisakymo sustabdyti H bombų bandymus.

Taigi, amerikiečiai stiprina savo pozicijas. Stiprina jas prieš tuos šalių žmones, prieš taiką, dėl savo grobniškų tikslų.

Mūsų konservatai vos spėjo paimti vyriausybę į savo rankas, o jų propagandistai jau skelbia, kad konservatams nėra reikalo pildyti savo pažadėjimus, duotus prieš rinkimus.

Girdi, pilnai užteks, jei bent 10 nuosimčių savo pa-

Suomijos premjeras V. J. Sukselainen geria toštą su N. S. Chruščiovu, kuomet pastarasis lankėsi Suomijoje kartu su premjeru N. Bulganinu. Suomijos ir Tarybų Sąjungos santykiai labai geri, nežiūrint visų nesupratimų praityje tar pšiu dviejų šalių.

Ką Kiti Rašo,

Priimti!

Tarybų Sąjunga pasiūlė, mums rodosi, kiekvienai taikos trokštančiai tautai, kiekvienai valstybei priimtina pasiūlymą reikale atominių ir vandenilinių bombų bandymų sulaukimą.

Pasiūlymas kiekvienam suprantamas, jis labai aiškus. Nutarkime, sako Tarybų Sąjunga, kad per sekamus dvejus-trejus metus nebūtų eksploduota nė viena atominė bei vandenilinė bomba bandymų tikslais.

Kaip tai įvykdyti gyveniman? Kas turėtų būti viso to kontrolėje? Tarybų Sąjunga ir čia siūlo kiekvienam labai suprantamą siūlymą.

Ji sako: tegu Jungtinės Tautos paskiria komisijas, kurios nuolat budėtų Amerikoje, Anglijoje ir Tarybų Sąjungoje (tik šios trys šalys iki šiol turi atominės hidrogeninės bombas ir jas bando).

Tegu kiekviena tų komisijų turi su savim seismografus ar kitokias priemones, kuriomis galėtų surasti, apčiuopti kiekvieną atominę bei hidrogeninę bombos sprogamą. Jeigu kuri iš tų valstybių sulaužytų savo prižadą (neeksploduoti bombų), jeigu ji vistiek eksplodutų jas, ji būtų tuoju sučiupta ir apkaltinta: pastatyta prieš visą pasaulį kaip sutarčių laužytoja.

Mums rodosi, geresnio pasiūlymo šiuo metu nieks negalėtų sugalvoti.

Jeigu taip, tai kodėl jo žadų išpildys.

„Bet kas ir kaip pažadų nuosimčius išmatuos? Kas apskaičiuos?“

O kitą vertus, ką pažadų davimas reiškia? Juk valdžia turi savo rankose, ar ne?

Z. J.

tuoju nepriimti? Kodėl nepadaryti pirmo žingsnio ginklavimosi sumažinimui?

Ir taip galvojame ne tik mes, taip galvoja milijonai žmonių.

Antai Britanijos Darbo partijos vadovas H. Gaitskell pasakė: priimkime šį Tarybų Sąjungos pasiūlymą kuo greičiausiai, o priėmę, vykdykime jį gyveniman ryžtingai ir šventai.

Aiškus daktas, šis Gaitskello pareiškimas nėra išlaužtas iš piršto: tai pareiškimas, kuriam pritariai milijonai Anglijos darbo žmonių; tai Anglijos liaudies balsas.

Taigi mes ir sakome: reikia priimti Tarybų Sąjungos pasiūlymą, reikia kuo veikiausiai jį vykdyti gyveniman!

Beje, šis Anglijos laboristų vadovo balsas surado gerą atbalsį ir Jungtinių Valstijų senate.

Štai, senatorius Fulbright (demokratas iš Arkansas valstijos) kaip tik su tuo visų dalyku sutinka ir ragina Amerikos vyriausybę, kad ji tai darytų. Kartu šis senatorius kaltina Washingtono vyriausybę dėl to, kad ji neturi nuoseklios taikos politikos. — Laisvė.

Aliejaus „Demokratija“

Kasdien skaitome, kad ir francūzai tiek ir tiek alžyriečių nacionalistų nužudė. Nacionalistai toje šalyje kovą už nepriklausomybę. Prietrūkė kantrybės kitą kėlą, nors atsiėkti, jie griebsi ginklo.

Apskaičiuojama, jog Francūzijai atsieina kasdien \$1,000,000 slopinimas Alžyrijos žmonių. O Alžyrija yra tyrai. Kodėl Francūzijai taip svarbu laikyti ta šalis sava kolonija.

Aliejus. Sakoma, Alžyrijos tyruose yra tiek aliejaus, kad galima būtų patenkinti visos Europos aliejaus reikalavimus.

Dėl aliejaus Francūzija, taigi, žudo alžyriečius. Dėl aliejaus ji laiko tą kraštą kietai suspaudus savo kabliuose.

Reikia sakyti, aliejaus interesai dau gvyrauja Vidurio Rytuose, Lotynų Amerikos šalyse.

Vakarų demokratijos būtų galima vadinti aliejaus demokratijom.

Po priedanga plėtimo savo demokratijos, Vakarų valdžios slopina daug žmonių aliejaus interesų naudai.

— Vilnis.

„Baisusis Birželis“

Birželis mėnuo yra nelaimingas. Kasmet jį pasiraityje rankoves pakeikia Lietuvos priešai. Jie jį vadina „baisiuoju birželiu“.

Kodėl jis toks baisus?

Ogi todėl, kad prieš šešioliką metų Lietuvoje valdžia paėmė nagan Hitlerio pasekėjus.

Kaip žinia, tai buvo jau gerokai pavėluotas žygis. Neužilgo Hitlerio gaujos įsiveržė Lietuvon. Joje pasilikę lietuviški hitlerininkai joms padėjo. Lietuvos valdžiai galima primesti neapdirumas.

Iš sykio, kai Lietuva demokratinu keliu nusitarė tapti socialistine ir įstoti į Tarybų Sąjungą, atrodė, kad viskas praeis ramiai. Deja, nugalėta ir nusavinta ponija geruoju nepasidavė. Ji susisiekė su Hitleriu ir pradėjo ruošti jam kelią Lietuvon.

Štai kaip ir kur visos nelaimės prasidėjo. Jeigu nebūtų buvę ponų suokalbio ir Hitlerio gaujų įsiveržimo, netenka abejoti, jog Lietuvoje socialistinė santvarka būtų gražiai prigijusi be didelių sukrėtimų.

Jeigu Hitleris prisikeltų iš numirusių, jis irgi prisimintų savo likimo baisiąsias dienas.

Pastebėjau, kad ir Čiang Kai-šekas gailiai apverkia savo likimą. Net knygą yra parašęs, kaip jis buvo supliktas ir, kaip piktas šuo iš kuknios, išmestas iš Kinijos. Jo kūdašų išgelbėjo tik tai Amerikos ginklai. Ir dabar jis nē dienos nepasilaikytų Formozoje be tų ginklų apsaugos. — A. Bimba.

Šiapus Uždangos

Štai trumpa istorijukė, kuri šiom dienom išsivystė „šiapus uždangos“:

Pradžioje karo naciai pagrobė jauną rusų porą, George ir Nadežda Kozminus, ir išsivežė darbams Vokietijon.

1950 metais Kozminai atgabenti Amerikon kaipo „dipukai“. Kartu atgabenti ir jų trys vaikučiai, gimę Vo-

ŠYPSENOS

Mažas stebuklas

Stambus bankierius medžiojo Afrikoje tigrus ir syki nuklydo nuo būrio. Jį suėmė vietiniai medžiotojai ir pristatė viršininkui.

Bankierius, prisiskaitęs knygos apie įvairius įvykius su vietiniais žmonėmis, pasigyrė, kad jis yra stebukladaris. Greitai išsitraukė žiebtuvėlį ir uždegė. „Matote, aš galiu padaryti ugnį“, sakė jis.

„Šis žmogus gali būti magikas“, tarė viršininkas. „Aš niekad nemačiau, kad kas uždegtų žiebtuvėlį iš pirmo sykio“.

Paveldėtas brutalumas

Vaikas nusikalto ir laukė, kada tėvas pradės perti kailį. Bet jam rūpėjo kaip nors išsisukti iš bausmės.

„Ar tavo tėvas tave lupdavo?“ klausia jis savo tėvą.

„Ir dar kaip“, atsakė tėvas.

„Ir jo tėvą lupdavo?“

„Taip“.

„Ir jo tėvo tėvą?“

„Taip“.

„Ar nebūtų laikas nutraukti šį paveldėtą brutalumą?“ pasiūlė vaikas.

kietijoje. Dabar jie 10, 8 ir 7 metų. Visi trys vaikai paimti mūsų „teismo globon“, kada paiskėjo, jog Kozminai nori grįžti namo.

9 mėnesiai atgal gimė ketvirtas kūdikis — Chicagoje. Tėvai tikėjosi, kad bent tą mažitį galės pasiimti su savim, nes ligšiol jis nebuvo paimtas „teismo globon“, bet...

Kada Kozminai jau sėdo į traukinį La Salle stotyje, policija išplėšė iš motinos rankų kūdikį ir, veikiausiai, jį jo daugiau nebematys. Nebent išsisklaidytų beprotiško šalatojo karo atmosfera.

Tas, mielieji, dėjosi „šiapus uždangos“. Ne „raudonojoje“ Kinijoje ar „bolševikiškoje Rusijoje“. — L. Jonikas.

Satelitas Bus Iškeltas 1958 Metais

MASKVA. — Tarybų Sąjungos mokslininkai baigia gaminti „mėnulį“, dirbtinį mūsų žemės satelitą, ir mano paleisti jį sekančiais 1958 m. Kokio dydžio bus šis „mėnulis“, kol kas nepasakoma. TSRS mokslininkai sako, jį modelis bus geresnis už JAV gaminamą.

1958 metais skaitomi geofizikiniais metais, nes veik viso pasaulio mokslininkai studijuos žemę, vandenį ir orą. TSRS tuo laiku ir paleis pirmą „mėnulį“.

G. ZIMANAS

Po Austriją

(Taša)

Tikrai, kai sykį mums teko lankytis vienoje privačioje įmonėje ir mus lydėjo vienas iš savininkų, man tikrai buvo keistoka. Rodos, dar ne taip seniai gyvenome tokioje santvarkoje, kur visiškai buvo natūralu, kad įmonė turi savo savininką, o štai dabar jau atrodo keista, kad įmonė gali būti atskiro žmogaus nuosavybė ir kad žmonės gali dirbti ne visuomenei, o kitam žmogui. Įmonės savininkas buvo kultūringas žmogus, jis gerai žinojo gamybą, elgėsi su mumis labai mandagiai ir ypač stengėsi mus vaišinti. Viso jo laikyvena tarytum sakė: štai, žiūrėkite, koks aš, tas jūsų bausas, kapitalistas, kurių jūs taip nekenčiate... Bet visą laiką buvo sunku atsikratyti mintimi, kad štai šis žmogus, kuris elgiasi taip kukliai ir kultūringai, vis dėlto gali pasisavinti — ir visiškai legaliai — šimtų žmonių darbą. Jis yra savininkas ir, koks jis bebūtų, geras ar blogas, mandagus ar grubus, protingas ar neišmanėlis, vis tiek jis vadovaus gamybai. Tai jo įmonė, ir jo nenuimsi. O jo darbininkai, kokie jie bebūtų, vis tiek privalės dirbti jam. Ir nenoromis veržėsi mintis: kaip gera, kad mūsų šalyje to jau nebėra ir niekad nebebus...

Austrijos spaudoje, ypač profsąjunginėje ir socialdemokratinėje, sunkiosios pramonės suvalstybinimo aktas dažnai vadinamas skambiu "tyliosios revoliucijos" vardu, o pačios suvalstybtos įmonės vadinamos įmonėmis, kurios "priklauso liaudžiai".

Ne, suvalstybinimas Austrijoje nebuvo revoliucija, o suvalstybtos įmonės nepriklauso liaudžiai, nes pati valstybė išreiškia ne liaudies, o buržuazijos interesus.

Sunkiosios pramonės nacionalizavimas pokariniu laikotarpiu įvyko daugely valstybių ir šalių, ir gal nebus perdėta pasakyti, kad nėra dviejų šalių, kuriose jo turinys būtų tas pats.

Austrijoje nacionalizavimas vyko pokariniu laikotarpiu po to, kai sąjungininkų kariuomenė išvadavo Austriją iš hitlerinų fašistų jungo. Tai buvo laikotarpis, kai Austrijos darbo žmonės, atsikratę fašistine priespauda, siekė iš viso nusikratyti bet kokių engėjų jungo. Šalyje buvo susidariusi revoliucinė situacija. Tai buvo laikotarpis, kai ištisoje eilėje šalių Europoje liaudis paėmė į savo rankas valdžią, ir buržuazija buvo priversta eiti į kompromisus. Vienas tokių

kompromisų buvo sunkiosios pramonės nacionalizavimas. Buržuazija bijojo palikti santykius su darbininkais atskiriems kapitalistams, kurie temato tik savo įmonę ir savo reikalus, ir kurie pasiryžę išvartyti į gatvę šimtus darbininkų, jeigu tai jiems naudinga.

Tačiau būtų neteisinga matyti tik šią priežastį. Tuo laiku, kai Austrija priklausė Vokietijai, ištisa eilė sunkiosios pramonės gamyklų priklausė vokiškiesiems kapitalistams. Austrijos buržuazija ne tik niekuo nepriširdėjo prie kovos prieš hitlerinius monopolistus, o iš esmės buvo jos sąjungininkas. Nacionalizavimas buvo Austrijos buržuazijai labai patogi forma pasiglemžti Vokietijos buržuazijos turtais. Taigi, nacionalizavimas Austrijoje nebuvo jokia revoliucija, o gan gudrus buržuazijos manevras. Tačiau tai buvo manevras, rodantis ne jos jėgą, o jos silpnumą.

Visur, kur tik kalbėjomės, girdėjome vieną atsakymą: — Suvalstybtose įmonėse žymiai geresnė darbininkų padėtis, negu privačiose.

Antra vertus, buržuazijoje valstybėje suvalstybtos įmonės negali būti laikomos socialistinėmis, bet jos palengvina darbininkų klasės žygį į socialistinę visuomenę.

Atkūsi Austrijos buržuazija ir užsienio monopolistai veržiasi į suvalstybtas bendroves. Austrijos darbininkų klasė atsako į tuos mėginimus ryžtingu pasipriešinimu, streikais ir jau ne vieną panašų mėginimą sužlugdė.

Eilės sunkiosios pramonės įmonių suvalstybinimas ne tik nesustabdė klasių kovos, ne tik nepanaikino prieštaravimų tarp darbo ir kapitalo, bet priešingai — suvalstybtinta pramonė tapo nauja klasių kovos arena.

Rimčiausia kova tarp plačiausių darbo žmonių sluoksnių iš vienos pusės ir kapitalistų — iš kitos įsiliepsnoja Austrijoje ryšium su kainų ir algų politika.

Buržuazijos puolimai prieš darbininkų klasės reikalus pastaruoju metu eina svarbiausia kainų kėlimo kryptimi. Po įvairiomis priedangomis keliamos visų svarbiausių produktų kainos. Pavyzdžiui, mėnesinėje ūkio tyrimo instituto ataskaitoje už 1956 metų rugpiučio mėnesį rugpiučio mėnesio pragyvenimo minimumas buvo aukštesnis už atitinkamo 1955 metų laikotarpio mėnesį.

Į kainų kėlimą darbininkai atsako reikalavimais didinti algas. Bet kapitalistai su tuo nesutinka. Mums esant Austrijoje, įvyko nemažas skandalas su paties kanclerio Raabo kalba. Savo kalboje per Austrijos radiją Raabas įrodinėjo, kad algų kilimas pralenkia kainų kilimą. Tos kalbos negalėjo pakęsti ir Raabo sąjungininkai — socialdemokratų. Spaudoje buvo išaiškinta, kad Raabas iškreipė ekonominių tyrimų instituto duomenis. Darbo užmokestis pakilo ne 14%, kaip Raabas sakė, o tik 0,5%, o pragyvenimas — 1,9%. Spaudoje buvo pagrįstai nurodoma, kad reikalas čia liečia ne klaidą, o klaidinimą, eilėje įmonių kilo protesto streikai prieš kanclerio kalbą.

Kova už algas vis aštrėja. Jau minėjau apie įspėjimą, jį kepejų streiką. Mums išvažiuojant prasidėjo visuotinis kepejų streikas visoje Austrijoje. Jis tęsėsi kelias dienas, ir kepejams buvo pakeltos algos, bet tuoj pat po streiko kepeklų savininkai pakėlė duonos kainas.

Ypatingai aštri kova vyksta dėl butų. Visoje Austrijoje jaučiama nepaprastai aštri butų stoka, kuri yra kilusi ryšium su bombardavimų sugriovimais. Austrijoje darbininkai buvo išsikovoje eilę palankių įstatymų, lengvinančių butų krizę, būtent uždraudimą kelti butų nuomos kainas ir pan. Jie privertė taip pat miesto savivaldybes rimtai rūpintis komunalinių namų statyba. Vienoje mums parodė tokius namus, ir reikia pripažinti, kad jie daro neblogą įspūdį. Jie statomi taip, kad užtektų saulės, oro, šviesos. Butai nedideli, kambariai neaukšti (ne aukštesni kaip 2,70 m), jie palyginti nebrangūs, ir juose visi patogumai. Tiesa, mus nustebino tokia detalė: šiuose namuose paprastai nebūna centrinio šildymo.

Vieniečiai nemėgsta centrinio šildymo, — buvo mums paaiškinta, — jis labai išdžiiovina orą. Be to, sunku sutvarkyti butų mokesčio klausimą. Kai kurie gyventojai skundžiasi: mūsų visą dieną nėra namie, o už šilumą reikia mokėti.

Tokiu būdu išeina, kad, keldamasis į butą su visais patogumais, nuomininkas turi gąntis su savim... nuosavą krosnį. Ką gi, kiekvieniame krašte savi papročiai.

Ar šiaip ar taip, Vienoje statoma nemažai komunalinių gyvenamųjų namų ir, kiek galėjome spręsti, palyginti neblogų. Bet nei specialiniai įstatymai, nei komunalinė statyba negalėjo užkirsti kelio nepaprastai smarkiai spekuliacijai butais, kuri ypač slegia darbo žmones, visų labiausiai vadinamuosius subnuomininkus, nesaugomus jokių įstatymu.

Butų stoka Vienoje tokia aštri, kad ją visai stengiasi panaudoti įvairūs demagogai. Prisimenu tokį įvykį: Vieną laisvą vakarą nutarėme nueiti į kiną. Kelias į kiną ejo pro Stepono bažnyčią. Bet pro bažnyčią praeiti nebuvę galima dėl didelio žmonių susigrūdimo. Pasukome į kitą gatvę — tas pats dalykas. Tik padarę nemažą ratą, galėjome praeiti.

— Kas čia atsitiko? — paklausėme policininką.

— Argi jūs nežinote — atsakė jis, įdėmiai pažiūrėjęs į mus. — Juk tai kalba pateris Lebichas.

Ne, mes tikrai neturėjome garbės pažinti paterio Lebicho ir sustojome pasiklausti. Iš pradžių man atrodė, kad aš girdžiu iš kapų prisikėlusį Hitlerį, kurio kadaise tekdavo klausytis per radiją. Tas pats draskymasis, šukavimas, tie patys demagoginiai rėksmai. Prisipažinsiu, praėjo noras klausytis šio tamsybininko demagogijos. Bet vienas jo sakinyš įstrigo į atmintį:

— Amerikoniškoji prostitutė, — rėkė jis, — už savo pinigų greičiau gaus butą, negu motina su vaikais, kuri neturi pinigų...

Paskui aš sužinojau, kad pateris Lebichas yra jėzuitas, kad hitlerininkų laikais jis buvo hitlerjugendo eilėse, kad jis yra savotiškas keliaujantis Vatikano propagandistas, pramintas "juoduju Gebelsu".

Šiaip ar taip, jis, kaip ir iš viso demagogai, turi neblogą uoslę ir ne be reikalo įsikando vieną iš opiausių ir skaudžiausių problemų darbo žmonėms — butų problemą.

Nepaisant oficialios propagandos tvirtinimų, kad Austrijoje darbo žmonių padėtis nuolat gerėja, klasių kova vyksta, ir ji eina aštryn, ypač pastaruoju metu, ryšium su Raabo vyriausybės puolimais prieš gyvinius darbininkų reikalus.

Na, socialinės taikos Austrijoje nematėme, nes jos ten nėra.

"Okupaciniai Vaikai"

Šitą keistą pavadinimą aš pirmą kartą išgirdau Vienos mugėje. Po mugės teritoriją žygiavo kupranugaris, kuriuo važinėjo vaikai ir buvo parašyta, kad mokeskis už tą pasivažinėjimą eina vaikų kaimui Imste.

— Kas čia per vaikų kaimas? — Tai "okupacinių vaikų" prieglauda, išlaikoma labdarų bėgimais.

Pokario laikotarpiu Austrijoje ilgą laiką buvo įvairių šalių okupacinė kariuomenė, ir, žinoma, atsirado ir vaikų. Gyventojai nędraugiškai žiūrėjo į tuos "okupacinius vaikus". Austrijoje paprastai labai paplitęs vaikų

priėmimas į bevaikes šeimas. Laikraščiuose galima sutikti skelbimų, pranešimų apie vaikų priėmimą arba apie jų atidavimą. Bet šitų vaikų niekas nenorėjo įsūnyti. Atsirado kilnių žmonių, kurie susirūpino šiais nelaimingais beglobiais našlaičiais. Grupė entuziastų su gydytoju Hermanu Gmeineriu priešakyje sukūrė vaikų kaimą Imste, Tirolyje.

Būdami Tirolyje, mes aplankėme šį kaimą. Gražioje, pušimis apaugusioje kalvoje, jos pietiniame šlaite išbarsyti nedideli tvarkingi namukai, kurių tarpe išsiskiria vienas kiek didesnis pastatas. Tai ir yra Imsto vaikų kaimas. Jis įsteigtas 1949 metais iš privačių aukų, iš kurių išsilaiko ligi šiol.

Štai ir pats to kaimo steigėjas bei dabartinis vadovas — gydytojas Hermanas Gmeineris. Tai — vidutinio amžiaus, lieknas, malonų švelniū manierų vyras. Lygiu, tyliu balsu jis pasakoja mums apie vaikų kaimo istoriją ir jo auklėjimo principus.

Prie namukų laksto vaikai, čia grupelė žaidžia futbolą, prie kito namuko vaikai rodo lėlių teatro spektaklį. Krinta į akis nepaprastas vaikų išvaizdos įvairumas. Šviesiaplaukė mergaitė gyvai šnekučiuojasi su mažu negriuku. Vaikai jokio dėmesio nekreipia į mus; matyti, jie pripratę prie ekskursijų ir lankytojų.

Prie p. Gmeinerio pribėga mažytė kokių 5-6 metų mergaitė ir, apkabinusi jo kelius, kažką jam karštai kalba.

— Eik pas mamą, mažyte, — sako jai p. Gmeineris. "Pas mamą?" — šis žodis mane nustebino, ir pagalvoju, kad tai paties p. Gmeinerio mergaitė. Bet tuoj įsitikinau, kad klydau.

— Kiekvienas vaikas, kuris neturi tėvų, — dėsto mums savo ramiu, švelniu balsu p. Gmeineris, — yra ligonis. Jis gali būti visiškai normalus, bet jo psichika yra sužalota.

— Bet šie vaikai, kurie laksto, visai nepanašūs į ligonius, — įsiterpia vienas iš mūsų.

— Taip, jie atrodo visiškai sveiki, bet jų psichikoje yra gili žaizda, kuri susijusi su tuo, kad jie neturi šeimos džiaugsmo, nematė motiniškos šilumos. Mūsų tikslas ne tik juos išmaitinti ir apgauti. Tai — pusė darbo. Mes norime juos ir pagydyti. Mūsų vaikai gyvena mažuose namukuose, po 9 kiekviename name. Su jais gyvena auklėtoja, bet jie nevadina jos auklėtoja, o motina. Vaikai parenkami nevienodo amžiaus, kad viskas būtų kaip normalioje šeimoje.

(Bus daugiau)

N. Chruščiovas me į jūsų "gražą" ir truputį vą — fanerine mas).

Dabar jūs m dēl "Amerikos šalis labai mu žinote, kad la dainininkų kil ir dabar šioje s imame gerą v gu mes girdim tai mes jo ne me, bet steng sustiprinti, ka visoje šalyje. timas balsas, tai kiekvienas gia radiją, jei ti, o jeigu negu slopina, nes to gai veikia jo tā. Tožėl "An jeigu jis tikrai balsas, — o amerikiečių ta slopinsime. Be ne Amerikos koks piktas st vadinama A. mes nenorime liaudis turē vaizdą apie at tā ir apie jos

Novinsas. prieštaravimo čiovai, kai Jū lenktyniavima atžvilgiu ir tu matyt, neleidž tyniavimo? Ji tarimus, už nēms nusprę klausyti.

Chruščiovas ginimai atsk liaudies — ta sio patefono muzikos nie Mes manome, buvo ir nebu slybės, išskyr riausybę, nē kos, išskyru nistų partijos rios taip atiti jungos liaudi darbo liaudie mes nesiekia tikslų kitų. Todėl mūsų v ka — tai ne partijos polit partija yra s vangardas. liaudies polit tautų politik dome.

Dabar ap mus. Ar yra mūsų parei mes sakome, tai lenktnia me lenktni lenktniavim skleisti svei Sveika jęga

N. S. Chruščiovo Pasikalbėjimas

Su Amerikos Radio-Televizijos Kompanijos "Kolumbia Brodcasting Sistem" Korespondentais

(Tąsa)

Chruščiovas. Mes atsakome į jūsų "geležinę uždangą" ir truputį sudarome savą — fanerinę. (Pagyvėjimas).

Dabar jūs manęs klausėte dėl "Amerikos balso". Mūsų šalis labai muzikali, ir jūs žinote, kad labai daug gerų dainininkų kilo iš Rusijos. O ir dabar šioje srityje mes užimame gerą vietą. Todėl, jeigu mes girdime gerą balsą, tai mes jo ne tik neslopiname, bet stengiamės šį balsą sustiprinti, kad jis skambėtų visoje šalyje. Bet jeigu svetimas balsas gadina klausą, tai kiekvienas žmogus išjungia radiją, jeigu gali išjungti, o jeigu negali — jis jį nuslopina, nes toks balsas blogai veikia jo klausos aparatą. Todėl "Amerikos balso", jeigu jis tikrai bus Amerikos balsas, — o mes gerbiame amerikiečių tautą, — mes neslopinsime. Bet kai girdimas ne Amerikos balsas, o kažkoks piktas staugimas, ir tai vadinama Amerikos balsu, mes nenorime, kad tarybinė liaudis turėtų neteisingą vaizdą apie amerikiečių tautą ir apie jos balsą.

Novinsas. Ar čia nėra prieštaravimo, ponas Chruščiovas, kai Jūs kalbate apie lenktniavimą ekonominiu atžvilgiu ir tuo pačiu metu, matyt, neleidžiate idėjų lenktniavimo? Jūs priimate nutarimus, užuot leidę žmonėms nuspręsti, ką jie nori klausyti.

Chruščiovas. Matote, mėginimai atskirti mus nuo liaudies — tai sena sugedusio patefono muzika, ir šios muzikos niekas neklauso. Mes manome, kad nėra, nebuvo ir nebus kitos vyriausybės, išskyrus Tarybinę vyriausybę, nėra kitos politikos, išskyrus mūsų Komunistų partijos politiką, kurios taip atitiktų Tarybų Sąjungos liaudies ir visų šalių darbo liaudies interesus, nes mes nesiekiamo jokių blogų tikslų kitų šalių atžvilgiu. Todėl mūsų vykdoma politika — tai ne tik Komunistų partijos politika. Komunistų partija yra savo liaudies avangardas. Vadinasi, tai liaudies politika, tarybinių tautų politika, ir mes ją vykdomė.

Dabar apie prieštaravimus. Ar yra prieštaravimų mūsų pareiškimuose, kai mes sakome, kad norime tikrai lenktniavimą? Mes norime lenktniavimą ir šiame lenktniavime norime atskleisti sveikiausias jėgas. Sveika jėga mes vadiname

mūsų sistemą, socialistinę sistemą, todėl kad ji pažangiausia, jauniausia.

Jeigu jūs siek tiek žinote, o jūs tikriausiai žinote, iš istorijos, kaip keitėsi visuomeninės santvarkos, tai jūs žinote, kad mes esame įpėdiniai atgyvenusios kapitalistinės santvarkos, kurios pakelsti atėjo socialistinė santvarka. Ir jūsų anūkai gyvena socializmo sąlygomis ir Amerikoje. Tai aš jums pranašauju. Jūs nebijokite dėl savo anūkų, jie stebės savo seneliais, kaip šie nesuprato tokio pažangaus mokymo, koks yra mokslinio socializmo mokymas.

Jeigu kalbėsime apie kapitalistinių ir socialistinių šalių ideologiją, tai mes neslopinsime, kad čia vyks kova, ideologinė kova. Bet mes ideologinės kovos niekuomet nesutapatinsime su karu. Tai idėjų kova, ir nugalės ta idėja, kuri bus stipresnė, gyvybingesnė ir kurią parems liaudis. Jeigu jūsų amerikiečių tauta eina paskui buržuazinius veikėjus, argi dėl to reikia pradėti karą? Argi dėl to mes turime būti priešai su Amerika arba su kitomis šalimis. Ne! Gyvenkime taikiai, vystykime mūsų ekonomiką, lenktniavimą, prekybą, keiskime patyrimu vystant pramonę, žemės ūkį, kultūrinių laimėjimų srityje, o kuri santvarka nugalės — palikime tai istorijai, leiskime mūsų tautoms pasirinkti. Aš manau, kad tai gera sąlyga. Jeigu mes sakome, kad mūsų santvarka nugalės, t. y. nugalės socializmas, tai tas nereiškia, kad mes savo santvarką primesime karu kam bebūtų, koks jis bebūtų. Dieve saugok! Mes manome, kad ji nugalės ir užkariaus tautų protus. Bet kiekvienos šalies santvarka turi būti tokia, kokios nori tos šalies liaudis. Kito kelio mes nematome ir savo idėjų neprimetame.

Štai ką galima pasakyti atsakant į jūsų pateiktą klausimą.

Šoras. Ponas Chruščiovas, leiskite grįžti prie Jūsų pastabos, kad vyriausybė ir liaudis neatskiriamos. Tai man primena neseniai paskelbtą pareiškimą iš Pekino, kuris, man atrodo, buvo taip pat išspausdintas "Pravdoje", apie tai, kad socialistinėje valstybėje gali būti prieštaravimų tarp masių ir vadovų. Tai perspauzdindami "Pravdoje", ar nepriima tarybiniai komunistai šios idėjos ir kokia bus jos reikšmė Tarybų Sąjungai?

Chruščiovas. Kiekviena šalis, socialistinė ir kapitalistinė, vystosi savaip ir turi savus vystymosi etapus. Mes jau gyvuojame 40 metų; Kinijos Liaudies Respublika gyvuoja 8 metus. Todėl tai, kas buvo mums būtina savo metu, ne būtinai turi pakartoti kitos socialistinės šalys.

Kiekviena tauta turi savo istoriją, savo įpročius, ir Komunistų partijos bei vyriausybės turi su tuo skaitytis ir jį atsižvelgti. Mūsų bičiuliai kinai socialistinėje statyboje įgyvendina daug originalių idėjų. Kai kurios idėjos yra naujos, atsižvelgiančios į Kinijos specifiką, ir tai mes laikome visiškai normaliu, tai jokiu būdu neprieštarauja marksizmui-leninizmui. Todėl mes daug ką iš to spausdiname ir iš esmės remiame. Kartojau: kiekviena šalis vadovaujasi savo sąlygomis, — kas jai tinka, tą ji ir įgyvendina. Tai nieko neužgauna ir neprieštarauja mūsų bendroms marksistinėms — leninistinėms pažiūroms.

Katleris. Ponas Chruščiovas, Jūs neseniai pasakėte, kad Jungtinės Valstybės, be abejo, ruošia karą prieš Tarybų Sąjungą. Ar iš tikrųjų šis įsitikinimas sudaro Tarybų Sąjungos politikos pagrindą?

Chruščiovas. Tai ne mano nuomonė. Aš tik pasakiau tai, ką kalba jūsų politiniai veikėjai, jūsų generolai, jūsų kariuomenės vadai, admiralai. Dievas žino, kiek jūsų šalyje sakoma kalbų, ir šiose kalbose įrodinėjama, kad JAV per kelias valandas gali sunaikinti Tarybų Sąjungą. Priešingai, mes tuo neužsiimame, mūsų politiniai veikėjai nesako kalbų, kuriose būtų įrodinėjama, kaip mes sunaikinsime Jungtines Amerikos Valstijas. Tai kvaila, mūsų šalyje tai uždrausta net įstatymu.

Šoras. Aš prisimenu, kad maršalas Žukovas kalbėjo kažką panašaus.

Chruščiovas. O jūs prisiminkite, ką maršalas Žukovas kalbėjo. Manau, kad Žukovas to nesakė! Jūs nurodykite, kada ir kur Žukovas kalbėjo ką nors panašaus, kad mes sunaikinsime Ameriką. Mes sakėme štai ką, to aš neneigiu: jeigu JAV kariniai veikėjai ir kai kurie politiniai veikėjai sako, kad jie gali sunaikinti Tarybų Sąjungą, jeigu dabar technika įgalina sunaikinti bet kurią šalį, tai ta šalis, kurią norima sunaikinti, matyti, taip pat gali sunaikinti kažkokią

šalį. Šiuo atžvilgiu mes neabejojame savo jėgomis. Bet jeigu kas nors panorėtų sunaikinti kitą šalį, — o aš tokių žmogų pavadinčiau bepročiu, — tai toks mėginimas sukeltų didelę katastrofą, ir tai būtų didelė nelaimė žmonijai.

Man kai kas priekaištauja, kad aš dabar keičias savo požiūrį, nes kartą pasakiau, kad, jeigu bus atominis karas, tai šiame kare žus kapitalizmas. Aš tai ir dabar kartoju. Bet, mūsų nuomone, kapitalizmą reikia sunaikinti ne karu ir kariniais konfliktais, o kova ideologiniame fronte, ekonominiame fronte. Ir mes manome, kad kapitalizmą nugalės ne tik Tarybų Sąjungos jėgos. Prieš kapitalizmą Jungtinės Amerikos Valstijose kovos Amerikos darbininkų klasė.

Katleris. Ponas Chruščiovas, Jūs ką tik pasakėte, kad būsiamasis karas sunaikintų kapitalizmą. O ar Jūs nemanote, kad būsiamasis karas sugriautų ir komunizmą?

Chruščiovas. Ne, nesugriautų. Jis atneštų visai žmonijai dideles nelaimės, nelaimės, pareikalautų daug žmonių aukų, sugriautų vertybes, bet žmonija vis dėlto nežūtų. O jei žmonija gyvena, tai gyvena ir idėjos, kuriomis gyvena žmogus, o marksizmo-leninizmo idėjos nemirtingos. Todėl žmonija išsivaduos iš kapitalizmo. Bet karas — tai tokia kaina, kad nereikia griebtis šios priemonės. Tai būtų žalinga ir socialistinėms ir kapitalistinėms šalims. Todėl teks mums gyventi vienoje planetoje.

Jums patinka kapitalistinės formos, o mums — socialistinės; kovosime ideologinę kovą, turėsime nesutarimų, lenktniausime ekonominius klausimus. Bet gyventi teks drauge. Mes norėtume gyventi be karo, taikiai. Mes manome, kad galėtume turėti draugiškus ryšius, galėtume draugauti, kiek tai galima esant ideologiniams nesutarimams. O tai galima. Mes turime daug klausimų, kurie mus jungia, ir mes mielai bendradarbiautume su Jungtinių Amerikos Valstijų tautomis.

Šoras. Yra vienas dalykas, ponas Chruščiovas, kurio aš niekaip negaliu suprasti: kaip Jūs galite kalbėti apie sambūvį su šalimi, jeigu Jūs tikrai manote, kad ši šalis planuoja karą prieš Tarybų Sąjungą?

Chruščiovas. O ką mes galime daryti? Mes norėtume, kad jūs neplanuotumėte karo, o jūs planuojate. Mes jį atsižvelgiame. Bet žinokite, kad šis karas gali brangiai atsieiti, ir Amerikos generolų kariniai planai negali būti įgyvendinti. Todėl reikalingas sambūvis. Jeigu

jūs taip pat parodytumėte norą gyventi taikiai, kaip rodo mes, tai mes atpalaiduotume savo liaudį nuo mokesčių, nuo nereikalingų išlaidų apsiginklavimui, ne naudotume darbo jėgos gaminti tiems reikmenims, kurie nereikalingi žmogaus gyvenimui. Tai būtų tik naudinga Amerikos, Tarybų Sąjungos tautoms ir visoms pasaulio tautoms.

Mes labai norime gyventi taikiai ir draugiškai su amerikiečių tauta. Mes norime draugauti ne tam, kad mūsų dvi stiprios valstybės susijungtų prieš silpnąsias, mes norime draugystės todėl, kad jeigu mes turėsime gerus, draugiškus santykius su Jungtinėmis Valstijomis, tai dėl to laimės ir visų kitų šalių tautos. Manau, kad Liuksemburgas mums negrasins. Mūsų valstybių draugystė naudinga ir visoms tautoms.

Apie tai aš labai norėjau jums pasakyti, kad jūs savo ruožtu savo aparatūra ir savo technika galėtumėte perduoti savo liaudžiai šią mūsų didžiausią svajonę — gyventi draugiškai su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis.

Šoras. Leiskite man suvesti tai į konkretų klausimą, į nusiginklavimo problemą. Jungtinės Valstijos grįžo į vėl prasidėjusias nusiginklavimo derybas Londono su pasiūlymu dėl vadinamojo nedidelio apriboto žingsnio į nusiginklavimą. Mes žinome, kad Tarybų Sąjunga labiau siekė, kad būtų visiškai ir nedelsiant uždrausti tiek atominių ir vandenilinių bombų bandymai, tiek ir pats branduolinis ginklas, bet kontrolės klausimas visa tai padarė labai sunkiu dalyku. Ar Jūs matote bet kokią viltį pasiekti susitarimą, remiantis dabartine Amerikos pirminio nedidelio žingsnio pažiūra?

Chruščiovas. Aš kol kas nežinau, kokius žingsnius mano žengti Jungtinės Amerikos Valstijos, nes ponas Stasenas dar neišdėstė savo sąlygų. Bet mes pasirengę pasitenkinti, kad ne iš karto ir ne visaapimančiu mastu būtų išspręstas nusiginklavimo klausimas. Mes sutinkame pradėti nuo mažo, kad būtų galima priesti prie didesnio. Šiais tikslais mes vienašališkai sumažinome ginkluotąsias pajėgas: mes 1,800 tūkstančių žmonių sumažinome savo ginkluotąsias pajėgas. Mes daugiau kaip 30 tūkstančių sumažinome savo ginkluotąsias pajėgas Rytų Vokietijoje. Mes atsisakėme tvirtovės, kurią turėjome pagal sutartį Suomijoje. Mes daug ką padarėme, kad užtikrintume savitarpio supratimą ir pasiekime su kitomis šalimis susitarimą dėl nusiginklavimo. Bet kol kas nei JAV, nei Anglija, nei

(Nukelta ant 11 pusl.)

Montrealo žinios

Užgyrė Metropolitinio Bulvaro Pravedimą

Jau seniai diskutuojama reikalas pravedimui didžiojo kelio — Metropolitinio bulvaro — išilgai Montrealo miesto. Sudarytoji Metropolitanė komisija, kuri atstovauja visos apylinkės priemiesčius, pagaliau galutinai nutarė tokį kelią tiesti. Tačiau šis komisijos planas reikalingas užgyrimo visų priemiesčių savivaldybių, pirmoj eilėj, žinoma, paties Montrealo. Ką Montrealo miesto taryba jau ir padarė, paskirdama tam tikslui \$10,500,000. Priemiesčiai, tiesa, kai kurie šiam projektui priešingi, kadangi jų gyventojams bus pakelti taksai sukėlimui pinigų projekto pravedimui.

Kelias manoma praveisti iš vakarų nuo St. Anne de Bellevue rytus iki Bout de l'ile,

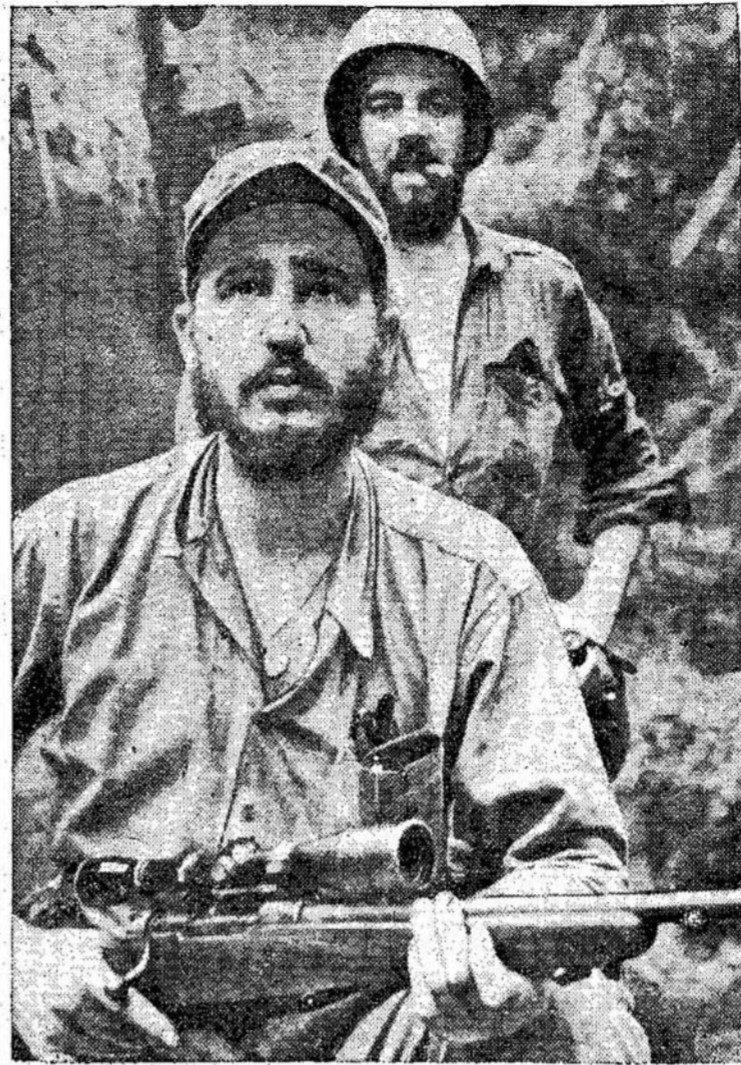
Palaiykite Tuos Biznierių, Kurie Skeičiasi LIAUDIES BALSĖ

apie 31½ mylių ilgio. O per vidurį miesto apie 6 mylios iškelte viršų-kelio.

Taksių Firmos Nukirto Telefonus

Tarp Montrealo miesto administracijos ir didžiųjų taksių (taxi cabs) firmų išsivystė tam tikra kova. Lig šiolei mieste taksių pastatymui vietos buvo užėmusios didžiosios firmos ir kiti mažesnieji taksiai arba individualai ten negalėjo sustoti. Miesto valdyba pravedė patvarkymą, kad būtų galima visiems taksiamis viduryje miesto pasistatyti savo mašinas laukimui klientų, ruožė tarp Atwater ir Papineau ir nuo Sherbrooke iki upės.

Didžiosios taksių firmos protestuodamos, prieš tai, nukirto visus telefonus stovėjimo vietoj. Todėl dabar viduryje miesto, jeigu kas nori pasišaukti telefonu taksi, sunkiai gali tą padaryti. Tiesa, radio priima šaukimą, bet kol kas tokios susisiekiho priemonės, sako, dar nėra geros.

Dr. Fidel Castro, Kubos sukilėlių vadas. Su juo matomas leitenantas Camilo Cienfuegos, Castros armijos avangardo komandierius. Sakoma, kad sukilėliai gavo daugiau ginklų ir amunicijos.

Pagerbta Prieš Vestuves

Anei Dudonaitei, kuri ruošiasi neužilgo ištekti, jos draugių pastangomis, birželio 14 d. buvo surengta prieš vedybinės pagerbtuvės — shower parė. Jos vestuvės įvyks su kitataučiu jaunikiu čiu rudenį.

Apsivedė

Birželio 15 d. apsivedė Jonas Sadauskas su Kriaučeliūnaite.

Nesijuokit

International Labor Organizacija savo konferencijoje Genevoj priėmė tarimą, kad niekas nebūtų varu verčiamas dirbti.

Taigi, ponai ir buvę ponai, kurie bijote darbo, dabar galite ramiau atsidusti.

Vienas torontietis skundžia vieno apartmento prižiūrėtoją ant \$52,000. Sako, po to, kai prižiūrėtojas užpuolęs ant jo, jam galva nupliko.

Išeina, kad jam iš baimės plaukai ne tik pasistojo, bet ir nuoko nuo galvos. Visi beplaukiai pagalvokite, gal turėjote kada didelį "strioką".

Jungtinės Tautos apkaltno Tarybų Sąjungą už nuslopinimą sukilimo Vengrijoj.

Na, o kas gi dabar apkaltins britus, francūzus ir kitus, slopinančius žiauriausiu būdu žmonių sukilimus kolonijose? Kas apkaltins britus, francūzus ir izraelitus už užpuolimą ant Egipto?

Praėjusieji rinkimai Kanadoje padidino "išvietintų" asmenų skaičių Kanadoje.

Dr. Šaipokas

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SĄJUNGĄ IR KITUS TARYBINIUS KRĀSTUS

Su malonumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILES ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informacijų pas

Montrealo Atstovą
Mr. Manfred Kory
Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JŪS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: BELair 4860
Montreal 2, P. Q., Canada

Sveikata

Kas mums gadina sveikatą?

Mums sveikatą, tarp kitko, gadina... valgymas, tiksliau sakant, apsisvalgymas, persivalgymas. Tai nenuginčijamas faktas, ir tai turi gerai įsidėmėti ypač jau pagyvenę žmonės. Daugelis, labai daugelis žmonių valgo per daug, daug daugiau, negu jo organizmas gali dorai sunaudoti ir įsisavinti, — daug daugiau, negu tingus, neveiklus gyvenimo būdas to reikalautų. Valgo daug todėl, kad gardu. Apsivalgo apsirvoja.

Tegul maistas bus ir geras, negadintas, natūralus, bei jei tu nuolatai valgai per daug, tai maisto perviršis pavirsta nuodu, arba bent veikia nuodingai, žalingai. Nuo nuolatinio persivalgyimo žmogus **nutunka**, o tai jau žalingas reiškinys: padaugina visų liaukų ir organų darbą, privargina juos be reikalo, ir paskui tie organai atsisako veikti normaliai. Tokie esminiai organai, kaip viduriai: viduriai nuo tolydaus persivalgyimo apsilpsta, nebeįstengia atitinkamai pervirškinti viso maisto daugybės. Nepermalta maistas ima rūgt, gest. Susidaro netikusios rūgščių ir dujų, ir tu jau ligoniš. Rimtas ligonis. Pasidaro **chroniškas** nemalimas. Čia jau nebejuokas.

Sugadinti vidurius netrunki, o atitaisyti ne taip lengva. Vienas blogas daiktas su mūsų civilizuotu maistu, — kad jį padaro labai patraukli, gražų akiai, kvapų nosis ir labai jau skanų liežuviui. Šitos teigiamos maisto savybės sugundina žmogų, paakstina jį dargi truputį ko paragauti, dargi ko užsigardžiuoti. Ir tie dažnūs ragavimai, užsigardžiamai sunkiai atsieina mūsų organizmui. Privargina **širdį**, o širdis tik viena.

Mano nuoširdus patarimas: valgykite nuosaikiai, ne kimština. Nepersivalgykite. Valgykite tik pusę savo normalaus maisto kiekio. Būkite dar lyg truputį alkanas, kad ir po valgio, tai jums išeis naudon. Būssite lengvesni, mažiau sversite, geriau jusitės, ilgiau gyven-site.

J. J. Kaškiaučius, M. D.

WASHINGTON. — Jungtinės Valstijos sutinkančios ištraukti iš Japonijos savo kariuomenę (ground forces) bėgyje metų. Japonijoj esą apie 25,000 kariuomenės. Pradžia būsianti padaryta dar liepos mėnesį.

Šie gandai pasirodė po to, kai Japonijos premjeras Kiši tarėsi su JAV vyriausybės nariais ištisas tris dienas.

WINDSOR

Dry Cleaners & Dyers Co. Ltd.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovy uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bile ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreale. Greitas patarnavimas. 20 Metų Patyrimas Garantuoja Darbą

Dabar Mes Turime Naujai Įrengtą Moderniškiausią Storage

dėl apsaugojimo nuo sudegimo, pavogimo, šilumos ir kandžių sugadinimo.

Prašome Visus Siųsti Savo FURCOATUS - FUTRAS Žieminius ir Vasariškus Drabužius į Mūsų Modernišką Storage.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrusis, P. Keršulis, A. Greibus

1205 Chruuch Ave. TREmore 6679
VERDUN, QUE.

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikuojęs Didžioje Ligoninėje ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Vidaus Ligų, Akušerijos ir Venerinių Ligų

6587 PARK AVE. - Montreal - Tel. HA. 7623
Valandos: Nuo 9 iki 9 val. po pietų

AR GALIMA ŽMOGAUS G

(Atkelta r kieme ar gre negali įsivaiz šekui Margo tai. Žvalus i kės, šis atje pasakoja dar iš savo gyven atmintį. Jc tamsi, o pla atgavo buvo

Vitan Dabartinių nelių, esančių giau kaip 2/ kainu. Amb prižiūrint gy laktiškai g amžiaus žm — 1,017 as vyksta novo pagalba, kur kartus per s rių savaičių nų pertrauk mas pradeda

Siuntin

Siu

Taipgi r publikas odos, ir Atdar

Siųskite

314 I

Siunčiam m Siuntin Pas

Atdara

DOM Gal kuriems siųsdami telefonu Mes dat

Taipgi

1

LE. I

AR GALIMA PRAILGINTI ŽMOGAUS GYVENIMĄ

(Atkelta nuo 2 pusl.)
kieme ar gretimose gatvėse, negali įsivaizduoti, kad Pāršekui Margošianui 109 metai. Žvalus ir gerai nusiteikęs, šis atjaunintas senelis pasakoja daugybę atsitikimų iš savo gyvenimo. Jis atgavo atmintį. Jo oda nebetokia tamsi, o plaukai beveik vėl atgavo buvusią spalvą.

Vitaminas H3

Dabartiniu metu iš 180 senelių, esančių Institute, daugiau kaip 25 gydomi novokainu. Ambulatorijoje arba prižiūrint gydytojui, profilaktiškai gydomi 45-50 m. amžiaus žmonės, šiuo metu — 1,017 asmenų. Gydymas vyksta novokainu indžekcijų pagalba, kurios daromos tris kartus per savaitę. Po keturių savaičių daroma 10 dienų pertrauka, po to gydymas pradamas iš naujo.

Novokainas taip pat teigiamai veikia esant skrandžio opoms, pigmento stokai odoje, išbėrus dedervinėms ir krentant plaukams.

I. P. Pavlovas yra įrodęs, kad nervų sistemos pasenimas veda prie viso organizmo senėjimo. Tačiau, kai sugrebama daryti įtaką nervų sistemai, galima pasiekti įtakos organizmo maitinimui ir prailginti gyvenimą.

Gydymo metu buvo tikrai pastebimas centrinės nervų sistemos stiprėjimas, kuris reiškėsi noru gyventi ir susidomėjimo aplinka augimu. Dabar mes žinome, kad mūsų indžekcijos turi tiesioginį poveikį nervų sistemai. Tačiau jos taip pat veikia ir endokrinines liaukas, išlyginamos jų funkcijas. Bė šio poveikio novokainas turi dar kitą veikimą: jis organizme virsta dviem cheminėmis substancijomis, viena kurių yra paramino rūgštis (vadi-

nama Vitaminu H1 arba H2). Mūsų pasiekti rezultatai su H3 aktyvesni negu su H1. Taip atsitinka todėl, kad šis vitaminas atsiranda organizme ir todėl veikia aktyviau, negu įvestas medikamentiniu būdu.

Vitamininis novokaino poveikis gali paskatinti žarnų bakterijas, kurios svarbios gyvenimui reikalingų faktorių gamybai. Jo dėka raumenų jėga, fizinis pajėgumas bei intelektas, o taip pat atsparumas atsilaiko prieš senėjimą. Siekiant pabrėžti novokaino vitamininį poveikį, mes pasiūlėme jį vadinti vitaminu H3.

Jei senėjimas liga, tai jai galima užbėgti už akių. Gydymas novokainu 40-45 metų amžiuje gerina fizinę ir psichinę savijautą ir, atrodo, sutrukdo senėjimo reiškinį pasirodymą. Iki šiol atlikti

tyrinėjimai stiprina akademiko C. I. Parchono nuomonę, kad senėjimas — liga, ir kad ją galima ir reikia gydyti.

Dauguma autorių tvirtina, kad visi, su dideliu amžiumi susiję reiškiniai neapataisomi. Akademikas Parchonas pareiškė, kad "toks požiūris yra dogmatinis ir kad šios dogmos visumoje neatitinka tikrovės. Biologiniai reiškiniai vyksta vienoda kryptimi, kai susidaro vienods sąlygos, tačiau, kai keičiasi sąlygų kryptis, gali pasikeisti ir pati reiškinų eiga". Šiuo metu Senėjimo tyrimo institute Bukarešte, siekiant patikrinti mūsų hipotezes, gilinami biocheminiai fiziologiniai tyrinėjimai.

Profilaktinės priemonės ir gydymas taikomi vis didesniai asmenų skaičiui. Ru-

munijoje yra keli senatvės gydymo centrai. Vienoje didžiausių Ploesti miesto imonių ("Gegužės Pirmosios" naftos gavybos įrengimų gamykloje) gydomi visi virš 45 metų amžiaus darbininkai, o ateityje tokie centrai bus įsteigti ir kituose miestuose.

Kelias, kuriuo taip toli nuėjome, buvo ilgas ir sunkus. Pradžioje buvo daromi laboratoriniai bandymai, po to žmogaus kūno tyrinėjimai ir pagaliau prasidėjo masinis gydymas. Pasiekti rezultatai, sprendžiant iš iki šiol pagydytų pacientų, leidžia galvoti, kad žmogaus gyvenimas gali ir turi būti prailgintas.

MANILA. — Filipinų prezidentas Garcia patvirtino įstatymą, kuris uždraudžia Filipinų Komunistų partiją.

Siuntiniai! iš Hamiltono į LIETUVĄ

Siuntiniai eina per "Ukrainska Knyha"

HAMILTON OVERSEAS PARCEL SERVICE

1145 KING ST. EAST
Telephone: LI-51724

Taipgi priimam siuntinius į visas kitas TSRS respublikas. Pas mus yra daug įvairios medžiagos, odos, ir kitų daiktų dėl siuntinių.

Atdara kasdien nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak. išskiriant pirmadienius.

Siųskite Siuntinius į Lietuvą ir Kitus TSRS Kraštus Per Lietuvišką Įstaigą

Sakas Parcel Service

Siunčiame per Ukrainska Knyha
314 BARTON ST. E., HAMILTON, ONT.
Tel. JA. 99870

Siunčiame jūsų pačių sudarytus medžiagų, avalynės, maisto ir vaistų siuntinius iki 19 svarų.

Siuntiniai pilnai garantuoti ir siuntėjo apmokėti Pas mus galite įsigyti medžiagų, drabužių, skarelėlių, odos ir avalynės.

Atdara nuo 10 v. ryto iki 7 v. v., išskyrus sekmad.

DOMES!!!

Gal turite šeimą, draugų ar giminių Europoje kuriems reikia pagalbos? — Išgelbėkit gyvybę pasiųsdami svarbių medikamentų ir vaistų. — Rašykit, telefonuokit ar užėikit į mūsų vaistinę ir pasiteiraukit Mes dabar turime orinį susisiekimą su tarybinėmis respublikomis

Taipgi turime polio čiepu (nuo vaikų paralyžiaus)

VALTMAN'O

DEPENDABLE DRUG STORE

1147 Dundas St. W. ties Ossington

Priešais "Ukrainska Knyha"

LE. 6-2139

Toronto

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą

Priimam persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius iš naujų ar dėvėtų drabužių, medžiagos, avalynės, medikamentų, maisto ir kitko.

Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

UKRAINSKA KNYHA Centras ir Skyriai Randasi:

TORONTE:

1162 Dundas St. W. — 2223 Dundas St. W.

WINNIPEG: — 887 Main St.

EDMONTONE: — 10803 — 95. St.

VANKUVERYJE: — 652 Kingsway St.

PROVINCIJOJ GYVENANČIŲ DĖMĖSIUI:

Norėdami pasiųsti savo siuntinius, galite juos prisųsti į mūsų firmos centrą ar bile skyrių dėl persiuntimo. Savo laiške privalote įdėti sąrašą siunčiamų dalykų ir kiek už juos buvo mokėta atskirai. Tada mes patikrinsime daiktus ir nustatysime mūto sumą ir jums pranešime, kartu nurodysime ir kitas persiuntimo išlaidas. Gavę nuo jūsų mokesį, siuntinį pasiusime be jokių užvilkinimų, kaip galima greičiau.

LABAI SVARBU nurodyti aiškų ir teisingą adresą, kam siuntinys yra siunčiamas. Daiktai dėl vieno siuntinio (kol nesupakuoti) turi svėrti nedaugiau kaip 17½ svaro.

TORONTO IR APYLINKĖS GYVENTOJŲ DĖMĖSIUI:

Pranešame, kad jau yra atidarytas ir veikia mūsų įstaigos skyrius Toronte sekančių adresu:

UKRAINSKA KNYHA

2223 Dundas St. W. — LE. 7-1422

Toronto skyriuje ir centrinėje raštinėje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto skyrius ir centrinė raštinė atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta.

Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė:

UKRAINSKA KNYHA

1162 Dundas St. W., Toronto 3, Ont.

Telefonas: LE. 2-8928

Vasilijus Ardamatskis

Aš-11-17

Anysaka apie Kapitono Dementjevo Nuotykius

(Taša)

Dementjevas išėmė iš kišenės savo popierių, bet esėninkas netgi jo nepaėmė.

— Reikalingas naujas leidimas.

— Nuo šios dienos įvesti nauji leidimai, — pridėjo kitas kareivis. — Eikite štai į tą namą...

Tai buvo Dementjevui jau žinomas uosto komendantų namas. Jis užėjo tenai, lyg tai ieškodamas kažkokių krovinių savo pulkui. Tada koridorius buvo pilnas žmonių, o dabar nė gyvos dvasios. Ir staiga Dementjevas suprato, kad čia įsikūrė gestapas.

— Kur čia išduoda naujus leidimus į uostą? — kreipėsi Dementjevas į pro šalį einantį gestapininką.

— Kambarys numeris devyni, — nežvilgterėjęs į jį, atsakė gestapininkas.

Kada Dementjevas buvo už trijų žingsnių nuo kambario, jo durys atsivėrė, ir du gestapininkai ištempė į koridorių pagyvenusį žmogų uniformine jūreivio kepure ir kiteliu.

— Išklauskite mane! — šaukė šis. — Aš uosto meteorostoties bendradarbis. Mano pareigos...

Kokios buvo to žmogaus pareigos, Dementjevas jau neišgirdo: meteorostoties bendradarbių įgrūdo į kitą kambarį...

Užėitį į devintą kambarį ar, kol nevėlu, išeiti iš čia? Bet išeiti — tai reiškia, kad pulkininkas Dovgalevas nebegaus daugiau žinių, ir transportai be kliūčių pradės vežti į Vokietiją hitlerinė kariuomenę, kuri pradės ten kautis su Tarybine Armija. Aplamai, išeiti — reiškia neįvykdyti kovos uždavinio.

Lementjevas ryžtingai pastūmė devinto kambario duris ir įėjo.

Kambarys buvo didelis. Vidury jo stovėjo ilgas stalas, už kurio sėdėjo du gestapininkai. Kitoje stalo pusėje buvo dar vienos durys. Matyt, anksčiau šiame kambariulyje muitininkai tikrindavo keliaujančius jūra.

Dementjevas uždarė pasakui save duris ir, kaip ir visi hitlerinės armijos fronto karininkai, nemėgstantieji tamptis prieš bet kurių laipsnių gestapininkus, lėtai priėjo prie stalo ir be jokio kreipimosi paklausė:

— Čia išduodami nauji leidimai į uostą?

— Kas jūs toks? — greitai paklausė gestapininkas.

— Kapitonas Riukertas.

Aš atsakau už sanitarinį

laivų stovį.

Gestapininkai susižvalgė.

— Jūsų dokumentai, kapitone?

Dementjevas nusprendė iš pradžių pateikti savo karininko pažymėjimą. Tai buvo visiškai patikimas dokumentas. Gestapininkas ilgai žiūrėjęs pažymėjimą.

— Čia nurodyta divizija, kurios jau nebėra, — staiga tarė jis.

— Visiškai teisingai, — ramiai sutiko Dementjevas. — Aš vienas iš nedaugelio, kuriems pavyko pasprukti.

— O kokiū būdu jūs pradėjote užsiiminėti sanitarijiniais reikalais?

— Atvykęs čia, aš gavau šį paskyrimą.

— Iš kur tai matyti?

Užėjo lemiamas momentas. Dementjevas išėmė iš kišenės savo paties pasidirbtus popierius ir ištiesė juos gestapininkams.

Amžinybe pasirodė jam minutės, kol gestapininkai atskirai, o paskui kartu žiūrėjęs dokumentą. Paskui jie apie ką tai tyliai persimetė keleta žodžių. Vienas jų įdėjo Dementjevo popierių į stalčių ir tarė:

— Mes priyalomė viską patikrinti. Užsigauti neverta, kapitone. Tokie laikai ir padėtis. Ateikite čia šešioliką nulis nulis. — gestapininkas sutriko ir pridėjo: — Leidimo.

Dementjevas išėjo į aikštę. Dar nebuvo dvyliktos valandos. Prieš akis visos keturios valandos laukti. Tai, kad lygiai ketvirtą valandą jis įeis į devintą kambarį, Dementjevas žinojo taip pat tvirtai, kaip ir savo vardą. Bet jeigu jau jam duotos tos keturios valandos, reikia jomis pasinaudoti ir išanalizuoti visus galimus variantus to, kas įvyks devintame kambariulyje šešioliką nulis nulis.

Dementjevas grįžo į butą ir perdavė trumpą radiogramą pulkininkui Dovgalevui:

— „Aš — 11-17. Aplinkybės susikomplicavo, klausykite manęs vakare“.

Per keturias valandas žmogus neskubėdamas gali nueiti dešimt kilometrų. Matyt, tokį atstumą ir nužingsniavo Dementjevas savo kambariulyje. Susinėręs rankas už nugaros, suakmenėjusiu veidu, jis vaikštinėję iš kampo į kampą, davinėdamas sau pačius sudėtingiausius, pačius kebliausius klausimus ir čia pat į juos atsakydamas.

Pusiau ketvirtos jis išėjo iš namų. Be trijų minučių

ketvirtą buvo jau priešais devinto kambario duris, bet pasiryžo įeiti tiksliai nustatytu laiku.

Šalia jo praėjo vienas iš dviejų jam pažįstamų gestapininkų. Dementjevas aiškiai išgirdo pro duris, kai gestapininkas nustebeš ištarė: „Jis atėjo...“ Tarsi šaltas vėjas pūstelėjo Dementjevui į veidą.

Durys atsidarė.

— Kapitoną Riukertą prašo užėiti.

— Man įsakyta ateiti šešioliką nulis nulis. Dabar be vienos minutės... — Tai sakėdamas, Dementjevas suspėjo pamatyti, kad kambariulyje yra trys žmonės. Visi jie smalsiai apžiūrėję jį.

Trečias gestapininkas, pulkininko antpečiais, sėdėjęs šioje stalo pusėje fotelyje, tylėdamas parodė Dementjevui kėdę.

— Kapitone Riukerte, dokumentas, kurį jūs mums pateikėte, kelia įtarimą. Kas jums jį išdavė?

— Richardas Melchas, — tą pat akimirka atsakė Dementjevas. — pilietiniam užnugariui organizuoti skyriaus viršininkas, kaip tai ir nurodyta blanke.

— Ką gali bendro turėti jūsų nurodytas Melchas su sanitarinės transportų būklės klausimais?

— To aš negaliu žinoti.

— Papasakokite jūsu į šį postą paskyrimo istoriją.

— Atleiskite, ponai karininkai, — Dementjevas nusišypsojo, — bet aš šios istorijos papasakoti negalėsiu. Aš fronto karininkas, pirmą kartą pakliuvau didelių štabų atmosferon ir, prisipažinsiu, nesusipėjau susigaudyti net savo paties skyriaus, kur dirbau, struktūros plonybėse.

Pulkininkas nuleido akinius ir įsisiurbė į Dementjevą aštri, per stiklus padidintų akių žvilgsniu.

— Kada jūs pakliuvote į N?

Dementjevas tiksliai nurodė datą ir tęsė:

— Aš atvykau tenai naktį ir prisistačiau į štabo komendantūrą. Ten man davė nukreipimą į „Bristolio“ viešbutį.

— Minutėlę! — pertraukė Dementjevą pulkininkas. — Kokiam fronto ruože jums pavyko prasigauti pas savus?

— Fronto liniją aš perėjau „Hamburgo“ divizijos ruože. Po to aš buvau divizijos štabo viršininko pavaduotojo major Borcho svečias.

— Puiku... — Pulkininkas atsistojo, priėjo prie telefono ir suriko numerį. — Kalba Kramerhofas. Man skubiai reikalinga informacija apie vadovaujančią „Hamburgo“ divizijos sudėtį. Visų pirma divizijos štabo pavaduotojo pavardė...

Aš laukiu...

Visi kambariulyje tylėjo. Dementjevas, rodydamasis nuskriaustu, tylėjo. Jis puikiai žinojo, ką dabar išgirs per telefoną Kramerhofas. Jis išgirs būtent tą pavardę, kurią nurodė Dementjevas. Jeigu patikrinimas apsiribos tik tuo, gestapininkai — dilbos. Tokiais iš anksto paruoštais duomenimis geras žvalgas privalo būti apsirūpinęs būtinai.

— Taip, aš klausau... Taip. Dėkui...

Kramerhofas padėjo rangelį ir sugrįžo prie savo fotelio. Gestapininkas, sėdėjęs už stalo, tarė:

— Jūs sustojote ties tuo, kad gavote nukreipimą į „Bristolio“ viešbutį. Tęskite.

— Aš atsidiūriau tenai viename kambariulyje su majoru Zaneliu, kambario numeris trys šimtai penki. Mes susipažinome. Zanelis, išgirdęs mano liūdną istoriją, matyt, pajuto man simpatiją ir pagelbėjo įsitaisyti prie štabo.

Jis pats kaip tik dirbo Melcho skyriuje. Bet iš pradžių aš nuėjau prašyti paskirti mane į frontą. Deja, aš to paskyrimo negavau. Štabe niekas apie mane negalvojo. Tuomet man teko pasinaudoti malonia majoro Zanelio parama. Melcho skyriuje aš užsiiminėjau muziejiaus ir bibliotekos evakavimu. Dirbau kartu su Brandtu.

— Brandtas? — nustebeš sušuko Kramerhofas ir susižvalgė su hitlerininkais. — Tai įdomu! Kada jūs paskutinį kartą matėte Brandtą?

— Tą dieną, kada aš evakavau bibliotekos fondus. Jis priėmė iš manęs krovinį ir nuvežė jį į uostą. Daugiau aš jo nemačiau.

— Nejaugi jūsų darbas pas Melchą tuo ir užsibaigė? — paklausė Kramerhofas, dabar jau nenuleisdamas nuo Dementjevo akių.

— Visiškai teisingai. Toliau mano likimas susiklostė taip. Vakare Melchas iššaukė mane, įteikė man tą patį dokumentą, kuris sukelia jums įtarimą, ir pasakė, kad ryte jis paaikšins naujasias mano pareigas. O kada aš ryte atėjau, jau nebebuvo nei Melcho, nei jo skyriaus. Jis išvažiavo, atrodo, su pirmuoju transportu. Kodėl jam prireikė nuslėpti nuo manęs išvykimą, aš nesu-prantu. Jis, žinoma, paliko mane kvailoj pašėty. Nežiūrint to, aš savo pareigas, kaip galėdamas, įvykdžiau.

— Mūsų divizijos pralaužimo metu jūs nebuvote pakliuvęs į rusų rankas? — greitai paklausė Kramerhofas.

— Jeigu tai būtų atsitikę, — Dementjevas gūžtelėjo pečiais, — aš nesėdėčiau priešais jus.

— Atsakykite, prašau, be „jeigu“: buvote nelaisvėje bent vieną valandą?

— Nė minutės. Mano batalijonas pakliuvo į apsupimą durpyno balų rajone. Čia mus glostė aviacija. Paskui aš su grupe išlikusių kareivių išsikapsčiau iš pelkės ir miškais, kurie yra į pietryčius nuo pirmykštės mano divizijos išsidėstymo vietos, pakliuvau į „Hamburgo“ divizijos pozicijas rajoną. Naktį mes kaudamiesi prasieržėme pas savuosius. Liko iš mūsų trejetas.

— Kas tie išlikę? Jų vardai ir kur jie dabar? — paklausė Kramerhofas.

— Johanas Richtersis, kapralas, — atsakė Dementjevas. — Jis liko „Hamburgo“ divizijoje. Karlas Landhartas, leitenantas, sužeistas į petį, paguldytas ligoninėn prie „Hamburgo“ divizijos štabo. Trečiasis — aš.

Kramerhofas nusijuokė. — Ach, koks tikslumas! Jūs gi puikiausiai žinote, kad „Hamburgo“ divizija jau iš čia išvakauta, ir todėl nesibijote patikrinimo.

Dementjevas užsigavęs tylėjo, žiūrėdamas Kramerhofui pro šalį.

— Klausykite, kaip jūs ten, Riukertai, ar ką, sakykite atvirai: kas jūs iš tikrųjų?

Dementjevas tylėjo.

— Gal būt, jūs tiesiog pėnas dezertyras? — piktai suriko Kramerhofas.

Dementjevas staiga pasisuko ir, išsišverbes į jį pasiusius žvilgsniu, prašneko garsiai, su apmaudu, pabrėždamas kiekvieną žodį:

— Kada mano fiureris įteikė man Paryžiuje geležinį kryžį, aš tariau jam: „Su jumis iki galo!“ Fiureris atsakė: „Eiti reikia toli...“ Ir aš ējau tuo tolimuoju keliu, neapeidamas sunkumų ir nesislapstydamas nuo karo štabuose. Aš visuomet gerbiau gestapo žmones, laikydamas juos ištikima mano fiurerio apsauga. Ir aš netikėjau plepalais apie gestapą, skleidžiamais blogų vokiečių. O jūs, pone Kramerhofai, siekiate, kad aš jais patikėčiau. Daugiau aš į jūsų klausimus neatsakinėsiu. Galite su manimi elgtis, kaip norite.

Kambariulyje pasidarė tylu. Akių kėrtelėmis Dementjevas sekė gestapininkus ir matė, kad jį pikta tirada padarė jiems išpūdi.

Kramerhofas atsistojo, paėmė nuo stalo Dementjevo savos gamybos mandatą ir, laikydamas jį už kamučio, jau ramiai tarė:

— Sutikite, kad šis dokumentas gana keistas ir negaliu jums nesukelti įtarimo.

— Nežinau, — aštriai atsšovė Dementjevas. — Aš jau aiškinau, kad aš nesu štabo dokumentų specialistas. Kare aš įpratau vykdyti įsakymą. Ir šis jums įtarimą keliantis popierius buvo man įsakymas, kurį aš šventai pildžiau. Jeigu jūs turite teisę jį pakeisti ir dėl visų švėman atsidurti nazi kareiviai Dementjevas tvirtai žvelgė hofui į akis. D favo, nes ma muštās iš v kaip toliau t Sugrįši mo apie Bra jės prašnek — Reikalas du vis tek svarbūs potv sios būstinē ta radiogra briunerio pa kumentų vis išvykti iš N lėjo... Kad paskutinį ka — Bibliot kavimo dien mentjevas. manęs dėžes nuvežė juos aš jo nemač — Jūs pa ką Kungelij klausė viena Dementje gesnis. — Pulkin pulkininkas Dementjeva des, apgalvo ją situacija žįstama pav na, žinoma! kingas už krovimą į t — Visišk pagyvėjęs p hofas. — K sakyti apie — Labai čiau jį du- — Jūs k — Taip. — Neats mintis jis d džiui, apie — Tokio pokalbių n Nebent... karto Kram Dementjeva ējimas teisi mai, man s kad Kungeli to reikalo b gas. Kada g mā, aš pats į aplinką, n šininko sav mo: kurių g nis biurok Melchas ma kalba eina nugabenus rinių ligų, kad mano d ēmiausi jo pulkininkas darbą žiūrė tvirtino, ka viams nesv sąlygomis kad tik pak liau... Jūr evakuacijos davė patari greitinti. A patarimus K atsiskakė juo — Kas ta

sę jį pakeisti, padarykite tai ir dėl visų šventųjų padėkite man atsidurti ten, kur kaudasi kareiviai, o ne... — Dementjevas nebaigė kalbėti, tvirtai žvelgdamas Kramerhofui į akis. Jis viduje triumfavo, nes matė, kad šis išmuštas iš vėžių ir nežino, kaip toliau tęsti pokalbį.

— Sugrįšime prie klausimo apie Brandtą, — patylėjęs prašeko Kramerhofas. — Reikalas tas, kad jo vardu vis tebeplaukia labai svarbūs potvarkiai iš vyriausios būstinės. Šiandien gauta radiograma su Kaittenbrünerio parašu. Iš šių dokumentų visiškai aišku, kad išvykti iš N Brandtas negalėjo... Kada jūs jį matėte paskutinį kartą?

— Bibliotekos fondų evakuavimo dieną, — atsakė Dementjevas. — Jis priėmė iš manęs dėžes su kroviniiais ir nuvežė juos į uostą. Daugiau aš jo nemačiau.

— Jūs pažįstate pulkininką Kungelį? — greitai paklausė vienas gestapininkų.

Dementjevas tapo atsargesnis.

— Pulkininkas Kungelis, pulkininkas Kungelis... — Dementjevas kaupė sekundes, apgalvodamas šią naują situaciją. — Labai pažįstama pavardė. Ach, taip, na, žinoma! Jis buvo atsakingas už kariuomenės pakrovimą į transportus.

— Visiškai teisingai, — pagyvėjęs pagriebė Kramerhofas. — Ką jūs galite pasakyti apie jį?

— Labai nedaug. Aš mačiau jį du-tris kartus.

— Jūs kalbėjote su juo?

— Taip.

— Neatsimenate, kokias mintis jis dėstė, na, pavyzdžiui, apie karo eigą.

— Tokio bendro pobūdžio pokalbių mes neturėjome. Nebent... — Iš to, kaip iš karto Kramerhofas sukluso, Dementjevas suprato, kad joėjimas teisingas. — Aplamai, man susidarė įspūdis, kad Kungelis dėl jam pavesto reikalo buvo visai abejingas. Kada gavau šį paskyrimą, aš pats, atsižvelgdamas į aplinką, neslėpiau nuo viršininko savo nesušaudymo: kurių galų tas sanitarinis biurokratizmas? Bet Melchas man paaiškino, kad kalba eina apie tai, kad nenugabenus į Berlyną epideminųjų ligų, ir aš supratau, kad mano darbas rimtas, ir ėmiausi jo visu rimtumu. O pulkininkas Kungelis į mano darbą žiūrėjo su pašaipą, jis tvirtino, kad fiurerio kareiviams nesvarbu, kokiomis sąlygomis juos evakuoja, kad tik pabėgus iš čia. Toliau... Jūrininkai kritikavo evakuacijos organizavimą, davė patarimų, kaip ją pagerinti. Aš perdaviau jų patarimus Kungeliui, bet jis atsisakė juos apsvastyti... — Kas tai buvo per pata-

rimai? — Na, pavyzdžiui, pakrauti kariuomenę iš karto į penkis laivus...

— Taip, taip... — Kramerhofas viską užrašinėjo.

Dementjevas jau aiškiai matė, kad jo parodymai labai domina gestapininkus ir numanė, kas tą susidomėjimą sukėlė.

Kungelis buvo areštuotas dar prieš dvi dienas, bet visuose tardymuose labai vikriai paleisdavo niekais visas gestapininkų gudrybes apkalinti jį dėl visų mirtinių nuodėmių. O Kramerhofui, savo galva atsakančiam už ištyrimą aplinkybių, kurio mis rusų žvalgyba galėjo gauti duomenų apie vokiečių laivų išplaukimą iš uosto, reikėjo parodyti uolumą ir liepti sušaudyti bet ką, nors ir tą patį pulkininką Kungelį. Prieš valandą jis galvojo tai padaryti su Dementjevu, bet jo tardymo eigoje šios minties atsisakė. Dementjevas davė jam į rankas švietulus prieš vingurų jį Kungelį.

Užrašęs viską, ką papasakojo Dementjevas, Kramerhofas paklausė:

— Jūs visa tai patvirtinsite akistata?

— Būtinai.

Kramerhofas įsakė atvesti Kungelį. Laukdamas jo pasirodymo, Dementjevas dar kartą atsiminė visus savo pokalbius su pulkininku operatyvinėje prieklaukoje.

Kungelį pasodino priešais Dementjevą. Pulkininkas pašaipiai pažiūrėjo ir paklausė:

— Jūs taip pat užskaitytas į reicho penktąją koloną?

Dementjevas neatsakė. Kramerhofas, pakėlęs balsą, tarė:

— Nekalbėti! Jūs atsakysite į klausimus.

— Ir puiku. Kalbėti su jumis aš neturiu jokio noro. —

Kungelio veidas tapo nejūzvelgiamas ir išdidus.

— Kapitone Riukerte, pakartokite, ką jums kalbėjo Kungelis apie mūsų kariuomenės evakavimą iš čia.

— Jis tvirtino, kad fiurerio kareiviams visiškai nesvarbu, kokiomis sąlygomis juos iš čia išves, svarbu — pasprukti.

— Jūs tai kalbėjote, Kungeli?

— Ne. Sanitarinis inspektorius iš gestapo sako netiesą...

Dabar Kungelis žiūrėjo į Dementjevą su neapykanta.

— Gerai. Aš priminsiu mūsų pasikalbėjimą tiksliau... — Dementjevas suiraukė kaktą. — Taip. Argi jūs nekalbėjote man, kad mūsų kareiviai atleis mums, jeigu juos mes iš čia išvesime ne pirmos klasės kajutėse?

— Tai sakiau. Bet tai visai kas kita. Aš maniau...

— Absoliučiai aišku, ką jūs manėte! — grubiai nutraukė jį Kramerhofas.

— Aš perdaviau jums, — tęsė Dementjevas, — kad jūrininkai kritikuoja evakuacijos tvarką ir pataria, kaip geriau ją atlikti. Atsimenate, aš prašiau jus pranešti tai vyriausios vadovybės žiniui. Jūs tai padarėte?

— Ne, — tvirtai atsakė Kungelis.

— O kodėl jūs negalėtumėt paklausti specialistų patarimų ir pagerinti evakuacijos organizaciją? — Greitai paklausė Kramerhofas.

— Aš vykdžiau įsakymą. Armijos sąlygomis jūsų rekomenduojama saviveikla neleistina.

— Bet juk jūs ne toks kvailys, kad nesusprastumėt, kad už geresnį evakuacijos įvykdymą jūsų laukia tikrai dėkingumas?

— Ne. Aš kaip tik toks kvailas, kad besąlygiškai vykdžiau tą įsakymą, kuri

gavau iš aukščiausios vadovybės.

— Viskas aišku. Išveskite jį! — įsakė Kramerhofas.

Kungelį išvedė. Keletą minučių Kramerhofas tylėjo, išsmeigęs susimąsčiusį žvilgsnį į erdvę. Paskui jis kreipėsi į Dementjevą:

— Dabar mes jums duosime leidimą, ir jūs galėsite toliau vykdyti savo pareigas. O rytoj, devintą ryto, ateišite čia. Ir ateityje jūs turėsite rytais užėdinėti pas mus, nes kiekvieną dieną mes išduodame naujus leidimus. Dementjevas nusišypsojo.

— Tai nesunku. Žinoma, jeigu kiekvieną dieną bus tiek išsamių pokalbių...

— Ateity mūsų pokalbiai bus trumpesni, — sausiai leptelėjo Kramerhofas.

Dementjevas paėmė leidimą, pasuko link durų, bet tuoj pat sugrįžo.

— Jūs atsitiktinai nežinote, ar dieną bus kraunamasi?

— Ne. Vidurnaktį bus patatyti pakrauti iš karto du transportai. O, gal būt, ir daugiau.

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

Akių ir Akių Specialistas

J. E. Merritt & Son

Optometristai - Optikai

Valandos: 9-12 ir 1-6

Treč. po piet uždaryta

Antrad., Ketv. ir Penkt. vakarais

pagal susitarimą.

Tel. LE. 5-6400

1149 Dundas St. W.

Toronto, Ont.

Norėdami pirkti geriausius baldus ar elektrines reikmenas, matykit Bill Paulauską pas

Blustein's Furniture

581 Queen St. W.

Toronto

Petro Bepirščio Bičių

Šviežias Medus

Galima gauti pasipirkti Toronte:

A. A. Kuktą krautuvėje, 847 College St.

ir

Lietuvių Salėje, 160 Clarendon St.

Laidotuvių Reikale Kreipkitės Pas

Bates & Dodds

FUNERAL SERVICE LIMITED

A. E. RAPER, Managing Director

931 QUEEN ST. W. — Toronto — Empire 3-0681

Namų Savininkai

Gal Reikia Jums Pinigų

Dėl Biznio ar Asmeniškims Reikalams

LITHUANIAN - CANADIAN MORTGAGE CO.

duos jums grynų pinigų už antrą morgičių ant jūsų namo, nors jūs jau turite pirmą morgičių. Labai maži mokėjimai. Nereikia mokėti už sutvarkymą morgičių.

Tele.: EM. 8-1242

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Šviežias Maistas. Ceras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas

Telefonas: LL 46917

Pranešimai

Toronto, Ont.

Susirinkimas

Sūnų ir Dukterų Draugijos pirmos kuopos narių mėnesinis susirinkimas įvyks antradienį, liepos 2 dieną, 7.30 valandą vakaro, 160 Claremont St.

Maloniai kviečiame visus narius ir neres dalyvauti ir duokles laiku apsimokėti, nelaukiant paraginimo.

Nepamirškite atsilankyti visi, nes šiame susirinkime bus kalbama apie salės plėtimo reikalus, ir pamatysite kaip salė dabar stovi. Gera progą atnešti ir įteikti savo

paskolą.

P. Pajuodis
Kuopos Sekretorius

Torontiečių Kronika

Jubiliejinė Parė

Praėjusi šeštadienį įvyko gražus pokylis atžymėjimui draugų Lukų vedybinės sukakties, kurioje dalyvavo gražus būrys jų draugų ir giminių.

Jubilijantai buvo pasveikinti ir apdovanoti dovanomis, o vaisės tęsėsi dar net ir sekmadienį.

Susilaukė Sūnaus

Draugai Dabrovolskiai ir vėl dar kartą tampa grandma ir grand-pa, jų jauniausio sūnaus Romano šeimai susilaukus sūnaus.

Rep.

Kur Praleisti Savo Atostogas?

Prieinamiausia ir patogiausia vieta, tai prie Simcoe ežero. Šiltas vanduo maudynėms, daugybė įvairių žuvų, prielankus patarnavimas.

Platesnėms žinioms kreipkitės šiuo adresu:
J. Linarta, 92 Burndale Ave., Willowdale, Toronto, Tel.: BA. 5-5278

Apie Viską Ir iš Visur

Britanijos jūrininkas David Griffiths prigėrė plaukiojimo baseine Stokholme, Švedijoje, kuomet jis bandė surasti savo dirbtinus dantis, kurie iškrito jam beplaukiant.

Jis lankėsi čia su karo laivynu.

Dr. Robertson, vancouverietis, kalbėdamas Edmonto-

ne pareiškė, kad visos ligoninės Kanadoje pilnos tam tikrų bakterijų, kurių negalima sunaikinti jokiais vaistais.

Nuo tų bakterijų žmogus būdamas ligoninėje gali susirgti plaučių uždegimu, kraujo užsinuodijimu ir daugeliu kitų ligų.

Pamenate, Manorvilė, New Yorko valstijoje, berniukas buvo įkritęs į šulinį. Jį išgelbėjo pasiryžę žmonės, o ypač negras darbininkas. Po to, kai jis buvo išgelbėtas, jis buvo paimtas į ligoninę.

Dabar gydytojas atsiuntė tėvams bilą — tėvai turi sumokėti \$1,500.

Hamiltono, Ontarijoj, gyvena iš Vengrijos atbėgęs grafas. Vengrijoje jo turtas siekė \$5,000,000. Dabar jis dirba sunkvežimio vairuotoju.

Bet jis praktiškas žmogus. Jis sako, kad jis pamiršo praeitį, o žiūri į ateitį.

Viską Žinaš

LIAUDIES BALSO PATRIOTAI GAUSIAI...

(Atkelta nuo 1 pusl.)

vožtinių, šaltos košės maslionų ir kito maisto. Bet nieko neliko, dar maža buvo. Rėmėjai nesigailėjo fundyti vienas kitą, kad padarius laikraščiu daugiau naudų.

Rėmėjai buvo paaukoję laikraščiu daug vertingų dovanų, kurios buvo paleistos ant laimėjimų. Tas taipgi davė daug naudų.

Smulkmeniškai, kas kaip parėmė laikraštį, čia nevardinsiu, nes neturiu pilnų da-

M. W. Kellermann

ADVOKATAS
12 Richmond St. E.
Ofiso tel. EM. 6-9591
Res. — MO. 1232
Toronto

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 403 455 Spadina
Ofiso tel. WA. 2-6111
Residenc. — MI. 9352
Toronto

J. LUNSKY

AKY SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, tirtis akių nervus, nuo kurių pe-
cins nervotumas ir galvos
skaudėjimas. Pritaiko ak-
nius.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

vinių. Apie tai praneš pikniko komitetas.

Ant galo reikia paminėti ir tą, kad pikniko vieta visiems patiko. Kiti reišė pageidavimą, kad kuri organizacija suruoštų tenai pikniką. Tik kai kurie truputį paklaidžiojo, kol surado. Visuomet pirmu kartu taip būna. Bet dabar jau visi lengvai surastų.

Taigi, piknikas praėjo tikrai jubiliejinėje dvasioje. Laikraščio darbininkams tikrai buvo malonu matyti, kad visi seni ir jauni laikraščio patriotai ir patriotės su laikraščiu.

Rep.

SINGAPORE. — Šio uosto valdininkai sukonskavo 20 šiaudinių skrybėlių, atgabentų iš Kinijos. Ant skrybėlių buvo surašyti komunistiniai šūki, kas ir išgaidino uosto valdininkus.

VEL ŽUVO 14 ASMENŲ ORLAIVIO NELAIMEJ

VANCOUVER. — Pacific Western Airlines orlaivius nukritus ir sudužus, 14 asmenų buvo užmušta ir 4 sužeisti, bet nepavojingai.

Nelaimė įvyko ant Vancouver salos, netoli nuo aerodromo, iš kur orlaivis pakilo.

Reikalinga

Atsakominga namų užlaikytoja (housekeeper) dėl tėvo ir pilnamečio sūnaus. Paprastų valgių gera virėja. Gyventi vietoj. Gera alga. Nereikia skalbti. Nuolatinis darbas. Reikalinga rekomendacija. Rašyti:

L. Hollander, 16247 Baylis,
Detroit, Mich., USA

Toronte ir Priemiesčiuose
TELEVIZIJOS IR RADIO TAISYMO
Reikaluose Sąžiningai Patarnauja Lietuvis

Bill Waicus

148 Maple Leaf Dr. - Weston - CH. 4-7139

Lietuvių Apšildymo Firma

Rose Heating -- Tinsmith Co.

844 Broadview Ave. HO. 6-1623
Krautuvė: 723 Gerrard E.

Didelis pasirinkimas krosnių: gazo - alyvos - anglių - stokerių. Conversion burners.

Vandens tankai - gazo ir elektros. Namų Vėsintuvai - Vartotų radiatorių, vonių ir šildytuvų, kurenamų gazais, alyva ar profan gazu, tinkamų dėl gyvenamų namų ar vasarnamių.

Savininkai ZALECKIAI

LIETUVIS PLUMBERIS

(J. Lisauskas)

Įrengiam Aliejinių Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina
148 WESTMINSTER AVE. Tel. LE. 2-5191
Toronto

Automobilių Radiatorių Reikalais
Prašome Kreiptis

Intersection Radiator Service

8 OLD WESTON RO. - Toronto - RO. 6-1509

Taisome, valome ir patikriname visokių automobilių radiatorius

Savininkai A. A. Guzauskai

Belsize Tailors

J. RAČIO

Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvykla

Taipgi parūpiname nupiginta kaina medžiagos dėl siuntimo Lietuvon.

2011 Yonge St. - Toronto - HU. 9-9526

Visokių Pieno Produktų Krautuvė

Modern Dairy

847 COLLEGE ST. — TORONTO
Telef.: LE. 6-1429

Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių, maisto produktų.

Savininkai: A. A. Kukta

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133
17 QUEEN ST. E. TORONTO
Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. EM. 6-1743